Regd No. N. 45 / M. 3813

గోలకొండ కవులసంచిక — చందాదారులకు ౧ రూపాయి మే నెలకు. గోలకొండ పత్రిక త్రూప్ బజారు, హైద్రాబాదు-దక్కన్.

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

హైద్రాబాద నిజాంరాష్ట్ర పరిపాలనము — గోలకొండ బుక్ డిపో త్రూప్ బజారు, హైద్రాబాదు.

సంపుటము ౧౨ | హైద్రాబాదు-దక్కన్ | శా.శ.౧౮౬౦ బహుధాన్య నామసంవత్సర చైత్ర బ॥ ౬ | (౧౭ ఖుర్దాద్ ౧౩౪౭ ఫ.) గురువారము | సంచిక ౬౭

అనంతగిరిలో క్షయరోగాశ్రమ నిర్మాణము

క్రొత్తక్షయవైద్యశాల నిర్మాణము

హైదరాబాదు క్షయచికిత్సాప్రణాళికయందలి అంశములు

హైద్రాబాదు ఏప్రిలు ౧౮

ప్రభుత్వ ప్రకటనశాఖవారిట్లు తెలుపుచున్నారు:—

కొంతకాలమునుండి మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వమువారు ఈరాష్ట్రములో క్షయవ్యాధి నివారణకై పట్టుబట్టి పద్ధతిప్రకారము పనిచేయుచున్నారు. ఇప్పటికి లభించుచున్న లెక్కలను బట్టిచూచినచో హిందువులలో ప్రతిశత ౧౫ గురును, మహమ్మదీయులలో ప్రతిశత ౪ గురు ఈవ్యాధిచే బాధపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది ఈవ్యాధి గ్రామప్రాంతములలో అంతగా కనిపించదు. అక్కడ బ్రాంచివైద్యశాలలకు పోవు వారలలో వేయింటికి ఒక్కరుమాత్రమే క్షయవ్యాధిగలవారుగ కనుగొనబడినారు. లెక్కలను సమకూర్చుటలో ...

ఇపుడు క్షయరోగులచికిత్స సక్రమముగా మంచిపద్ధతులపై ప్రస్తుతము లభించు వనరులలోనే జరుపబడుచున్నవి. ఇపుడు ఎట్టిపరిస్థితులమధ్య ఆరోగులు చికిత్స చేయబడుచున్నారో అవి ఉండవలసినంత సంతృప్తికరముగ లేవని ఒప్పుకొనవలసియున్నది. తాత్కాలిక భవనములలో స్త్రీలకు తగినఏర్పాట్లు చేయుట కష్టముగా కనపడినది. ... క్షయవ్యాధి పురుషులలోకంటె స్త్రీలలో ఎక్కువ సాధారణముగానున్నను, ... స్త్రీలలోకంటె పురుషులలోనే ఎక్కువగ నున్నది.

క్షయవ్యాధికి చేయుచికిత్సలో క్లినిక్స్, ఆస్పత్రులు, ఆరోగ్యాశ్రమములు అను మూడు భాగములున్నవి. ఇప్పుడీరాష్ట్రములో క్షయవ్యాధినిమాత్రము చికిత్సచేయుటకు ... ఇవిగాక ఇపుడు పైచెప్పిన మొదటిరెండుఅంశములక్రింద రెండు క్లినిక్కులును, ఐసొలేషన్ హాస్పిటలులో ప్రత్యేకశాఖయు గలవు ...

వి. చంద్రశేఖరంగారి నాట్యకళాశక్తిప్రదర్శనము

హైదరాబాదు (దక్కన్) ఏప్రిల్ ౨౧

రేపు శుక్రవారము ౬-౪ గంటలనుండి సుల్తానుబజారు క్లాక్‌టవర్ వద్ద "యంగ్ మెన్సు ఇంప్రూవుమెంటుసొసైటీ హాలులో దివాన్‌బహాదర్ యస్. అరవముద్దు అయ్యంగారుగారి పోషకత్వమున వివిధనాట్యకళాప్రదర్శనము జరుగును. వి.చంద్రశేఖరంగారొక్కరే అనేకవేషములు ధరించి ఆశ్చర్యము కలిగించెదరు. టిక్కెట్లు ఏర్పాటుచేయబడియున్నవి. ఈబ్లాకులో చంద్రశేఖరుగారి రెండుముఖములు చూపబడియున్నవి.

గోధుమలకు మంచిధరలు పొందుట

ప్రభుత్వప్రకటన

హైదరాబాదు (దక్కన్) ౧౭ ఏప్రిల్ ప్రభుత్వ ప్రకటన శాఖవారిట్లు తెల్పుచున్నారు:—

కృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయములో స్మారకసభ

మధ్యరాష్ట్ర మంత్రివర్గమునకు కాంగ్రెసుతీర్పు నెదిరించు తలపులేదు

రవిశంకర శుక్లగారి ప్రకటన

మతద్వేషము పురికొల్పిన పత్రికలపైచర్య

కోర్టుధిక్కార నేరముక్రింద ప్రకటనశాఖకు నోటీసు

జారీచేయుటకు హైకోర్టుకు అధికారముగలదా లేదను వాదము

నిజామాబాదు శాంతిసంరక్షణ సంబంధపు అభియోగములో అనాంతర వ్యవహారము

హరిద్వార కుంభమేళములో గొప్ప అగ్నిప్రమాదము

హైదరాబాదు వైద్యులసభ

అగ్ని ప్రమాదము

రుమేనియాలో నాజీ నియంత స్థాపన యత్నము

కుట్రదారులనాయకుడు పట్టుపడుట

కుట్రపన్నములోనివారల వేలకొలది అరెస్టులు

బుఖారెస్టు: ఏప్రిల్ ౧౮.

రుమేనియాలోని ఐరన్ గార్డు (ఉక్కుదళము) అను ఫాసిస్టుపక్ష నాయకుడగు సీకర్ కాడ్రియాను గారిని, రెండువందల మంది అనుచరులను బుఖారెస్టుపై దండెత్తుటకు కుట్రపన్నిరను నేరముపై అరెస్టు చేసిరి.

రుమేనియాలో నాజీనియంతృ ప్రభుత్వము ను స్థాపించుటకు ప్రయత్నించెనని కాడ్రియానుగారిపై నిందమోపిరి. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలలో ఐరన్ గార్డు సంఘము ఏర్పడియుండుట పోలీసులు కనుగొనిరి. రుమేనియా దేశమందంతట నున్న ఐరన్ గార్డు సంస్థలకు కాడ్రియానుగారు వ్రాసిన రహస్యలేఖయొకటి పోలీసులకు చిక్కినది. ఈలేఖ రుమేనియాప్రభుత్వమును, ప్రధానమంత్రిఅయిన పేట్రియార్కు మిరోన్ క్రిస్టీగారిని తీవ్రముగ దూషించుచున్నది.

ఐరన్ గార్డు సైనికులు క్రొత్తదుస్తులను క్రొత్త ఆయుధములను సంపాదించి బుఖారెస్టునగరముపైకి దండెత్తుటకు సిద్ధముగ నుండవలెనని ఈలేఖ ఆజ్ఞాపించినది. రోమ నగరముపైకి ముస్సోలినీ దండెత్తినవిధము ననుసరించి ఈ దండయాత్రను నడుపుటకు కాడ్రియాను ఉద్దేశించెను.

కొన్ని మాసములనుండి పోలీసులు కాడ్రియానుగారిని జాగ్రత్తగ కనిపెట్టుచుండిరి. ఇటీవల నలుగురు సహాయులవద్ద కాడ్రియాను సంతకములుగల జాబులు పోలీసులకు దొరికినవి. వెంటనే కాడ్రియాను అరెస్టు చేయబడెను.

ఐరన్ గార్డుపక్షముపై కఠినచర్య తీసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరని తెలిసినది. నల్లసముద్రములో నున్న "స్నేక [పాము] దీవుల"కు కాడ్రియానుగారిని పంపివేసెదరని అనుకొనుచున్నారు. ఈదీవులలోనే రాజకీయ నేరస్థులను బంధించుచుందురు.

పోలీసులు ఐరన్ గార్డు సభ్యులను కొందరిని అరెస్టుచేయుచున్నారు. ...

నరిహద్దులో అల్లరులు

కొండజాతులచే ప్రభుత్వసేనలకు నష్టము

న్యూఢిల్లీ: ఏప్రిలు ౧౫

దక్షిణ వజీరుస్థానులో ౧౫వ తేదీ ఉదయము, రెండు సైనికదళములు కోటకాయ్, స్పినటాయ్ ప్రాంతములకుపోయి అచ్చట కొండలలోని విద్రోహులు వారిని కొంత ఎదుర్కొనిరి. కోటకాయ్‌నుండి పోయినజట్టులో ఇరువురికి దెబ్బలుతగిలెనను వదంతికలదు కాని అవి యాధికారికము కావు.

స్పినటాయ్ దళమునకు మరింత దెబ్బలుతగిలెను. కెప్టన్ ఐ.డి.వి. డేవర్ గారు హత్యగావించబడిరి. విమానసైనికులువచ్చి శత్రువులపై బాంబులువేసిరి, స్పినటాయ్‌దళములకు సహాయము చేయుటకు మంత్రి ... కోటకాయ్, స్పినటాయ్ ప్రాంతములలోని ...

బొల్లారం ఆర్య సమాజము యొక్క ౨౯వ వార్షికోత్సవము

తేది ౨౫, ౨౬ ఏప్రిలు ౧౯౩౮, సోమవారము, ...

కార్వే పండితుని జన్మదినోత్సవము

బాలికల ఉన్నత పాఠశాల

సుల్తానుబజారు ఏప్రిల్ ౨౦.

ప్రధానామాత్యుని బెంగుళూరు ప్రయాణము

ఆస్ట్రియా రాజ్య పతనము

ఒక్కగంటలో, ఒక్క తుపాకిగుండైనా ఖర్చు కాకుండా!

(మా ప్రత్యేక రాజకీయ విలేఖరి)

పూర్వచరిత్ర

నేటికి ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్యము రూపరేఖలు లేనిదై పోయినదనియే చెప్పవలసియున్నది. ఒకప్పుడు ఈ ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్యము విఖ్యాతమైన హోలీరోమను సామ్రాజ్యమునకు ఉత్తరాధికారిగ విలసిల్లుచుండెను. కాని దీనికి ముఖ్యముగ మొదటినుండియు జర్మనుల వలనే కష్టములు కలుగుచుండెను. మొట్టమొదట ఈ సామ్రాజ్య ప్రతిభకు ఆఘాతమిచ్చినవాడు ఫ్రెడరిక్ ది గ్రేటు.

౧౭౪౦ సంవత్సరమున జర్మనుయువరాజు తరము పదవీచ్యుతుడైన విలియం చార్లెసు కుమారుడు ఇతడు అధిపుడయ్యెను. తాను ప్రష్యా అను చిన్నదేశమునకు రాజయిన కాలములో ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్య పీఠముపై మేరీ తెరెస్సా అను రాణి చక్రవర్తినిగా అధిష్ఠించెను. అనుమానము నందించి గ్రహించి ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్యముమీదికి దండెత్తివచ్చి దాన్ని జయించి ఉత్తరసైలీషియా రాజ్యమును లాగుకొనెను. అప్పటినుండి ఈ రాజ్యమునకు పతనము ఆరంభమయ్యెను. తరువాత నెపోలియన్ దీనిని జీవచ్ఛవముగా చేసివేసెను. తుదకు అతనికి తాళజాలక చక్రవర్తియైన ఆస్ట్రియా రాజు తన కూమార్తెను నెపోలియనుకు యిచ్చి పెండ్లి చేసి గౌరవముతో కాలము గడుపుచుండెను. నెపోలియను తరువాత ఆస్ట్రియా క్రిందనున్న సామంతదేశములన్నియు ఒక్కొక్కటిగా స్వాతంత్ర్యమును సాధించుకొనుచుండెను. ఇట్టిస్థితిలో జర్మన్ సామ్రాజ్య స్థాపకుడగు బిస్మార్కు మరల ఆస్ట్రియామీదికి దాడి వెడలి దానికున్న మిగిలిన గౌరవమును పోగొట్టెను. కాని ఈ సామ్రాజ్యము ఇన్నిమార్లు ఓడినప్పటికి తుదకు ౧౯౧౪ సంవత్సరము వరకు కేవలము ఒక రష్యా సామ్రాజ్యముకన్న విస్తీర్ణములో తక్కువదిగను భోగభాగ్యములలో బ్రిటను సామ్రాజ్యమునకు మించినదై యుండెను. ౧౯౧౪ వ సంవత్సరమున ఆస్ట్రియా రాకుమారుడు చనిపోవుటవలననే మహాసంగ్రామము ప్రారంభమయ్యెను. సంగ్రామములో జర్మనితోపాటు అదికూడా ఓడిపోయెను. ఆస్ట్రియా చక్రవర్తి జర్మనుచక్రవర్తివలెనే రాజ్యమును విడచి వెళ్లవలసివచ్చెను. తుదకు వర్సేలీసు ఒడంబడిక ప్రకారము ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్యము నాలుగు తునకలుగా చీల్చబడెను.

౧) ఆస్ట్రియా
౨) హంగరి
౩) జెకోస్లోవేకియా
౪) యుగోస్లోవేకియా [సర్వియాతో కలసి]

ఇందుచే ఆస్ట్రియా ౧౯౧౮ వ సంవత్సరము తరువాత కేవలము స్వతంత్ర రాజ్యముగా నుండెను గాని మిక్కిలి హీనస్థితిలో నుండెను.

ఆధునికచరిత్ర

కాని దానికి చుట్టుపట్లనున్న రాజ్యములైన ఇటలీ, జర్మని దేశములుగూడ అదేస్థితిలో నుండెను. కాని ౧౯౨౨ సంవత్సరములో ఇటలీ ముస్సోలినియొక్క ఫాసిజము సిద్ధాంతమును పూర్తిగా అంగీకరించెను. అప్పుడతడు ఆస్ట్రియాను ప్రక్కగ బాగుచేసెను గాని శక్తిసామర్థ్యములు చాలక ను ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచివారలకు భయపడి అపని జేయకుండెను. ఇంతలో ఆస్ట్రియా డాల్ఫస్ అను నియంత ఛాన్సలరు అయ్యెను. ఇతను చాల పొట్టివాడు. కొబట్టియే యితనిని పాకెటు నెపోలియన్ అని పిలుచుచుండిరి. ఇతడు నెపోలియన్ అంతటి శక్తిసామర్థ్యములు యుద్ధవిషయములలో లేనివాడైనప్పటికిని రాజ్యాంగ తంత్రములలో నెపోలియన్ కన్న ఎన్నిరెట్లో గొప్పవాడని చెప్పవలసియున్నది. ఇతడు తన రాజ్యతంత్ర ప్రవీణతచే ఆస్ట్రియా దేశమున ఇతోధికపుష్టిని నుండి కాపాడుచుండెను. ౧౯౩౩ లో హిట్లరు నియంతచేతి క్రిందికి వచ్చెను. ఈ హిట్లరు ఆస్ట్రియా దేశమందలి వాడు. వారి భాష జర్మనుభాషయే. కాబట్టి హిట్లరు ఆస్ట్రియాను జర్మనీతో కలుపవలయునని ఎన్నిసంవత్సరములో నుండి ప్రయత్నించుచుండెను. ఈ విషయమై తనజీవితచరిత్రయందే వ్రాసియుండెను. కాని డాల్ఫసు సామాన్యుడుకాడు. హిట్లరును దూరముగా పెట్టుటకొరకై ముస్సోలినితో ఎక్కువ స్నేహము చేయదొడగెను. తుదకు ఆస్ట్రియాను ప్రజాప్రభుత్వము నుండి మార్చి సామ్రాజ్యము చేయవలయునని ఆలోచించుచుండెను. ఇందుకై పూర్వపు రాజకుమారుడైన ఒట్టో నను ఆస్ట్రియా రాజ్యమునకు తిరిగి రాజుగా చేయుటకు అతనికి ఇటలీ రాకుమార్తెను యిచ్చునట్లు గంధిజకుపుచుండెను. కాని ఇది హిట్లరునకు మిక్కిలి కంటకముగా నుండెను. ఏలన ఆస్ట్రియా మరల సామ్రాజ్యమైన హంగేరియా మరలివచ్చి ఎట్లో ఆస్ట్రియాతో కలసికొనెను. అందువలన వారోన్నతికొనిగూడ యుండిరి. అందుచే ఆస్ట్రియా మరల శక్తిసామర్థ్యములతో కూడినట్లైనట్లయితే జర్మనిదేశముతో కలిసిపోవుట అబద్ధము. పైగా యిటలీదేశపు రాకుమారి రాణియైన యెడల ... ముస్సోలినీ ... కనుక నాజీసంఘములవారు విరోధించుటకై హిట్లరు ... ఆస్ట్రియన్ నాజీలచేత ౧౯౩౪ లో ... డాక్టరు డాల్ఫసు ... హత్య చేసిరి. ... డాక్టరు ... షూష్నిగ్ ...

అంతరాజ్యతంత్రజ్ఞుడుగాడు. ఉత్తవేళ ఇతడు ఛాన్సలర్ పదవి పొందినకాలములోనే ఇటలీ అబిసీనియాను జయించ నిశ్చయించుకొనెను. ఇందులో ముస్సోలినికి జర్మనిసహాయము కావలసివచ్చెను. కనుక వీరిద్దరును పరస్పరము సహాయము చేసికొనుటకు నొకనొడంబడిక చేసికొనిరి. ఇంతలో ఇటలీ అబిసీనియాను గెలిచెను. కనుక జర్మని ఆస్ట్రియా స్వాధీనపరచుకొన జూచుచుండెను. ఈ సమయమున షూషనింగ్ కల్పించెను. హిట్లరు ఆస్ట్రియాను తనమాటప్రకారము ఆచరించుకొన్న ఫలమేమిటని బెదరించెను. మొదట షూషనింగు బెదరుకొనెను కాని తరువాత ఆస్ట్రియా స్వాతంత్ర్యముగా నుండదలచుకొన్నదా లేదా అను విషయముమీద ప్రజలఅభిప్రాయము కనుగొందునని చెప్పెను. అట్లు చేసియుండిన షూషనింగుపక్షమున ౧౦౦కి ౭౦ మంది వోటు చేసియుందురేమో కాని హిట్లరు యిది సహింపజాలక 3 గంటలలో షూషనింగు తనచాన్సలరుపదవికి రాజీనామాయిచ్చుచు వోటింగును ఆపివేయనిచో తాను ఆస్ట్రియాదేశముమీదికి దాడివెడలుదునని వార్త పంపెను. షూషనింగు అంత బెదరకపోయినను ఆస్ట్రియా దేశముయొక్క అధ్యక్షుడైన మైకిలాస్ బెదరినట్లు తోచుచున్నది. షూషనింగు రాజీనామాయిచ్చెను. నాజీల నాయకుడైన డాక్టర్ సేసుయిన్‌క్వార్టు చాన్సలరు అయ్యెను. హిట్లరుసైన్యము ఆస్ట్రియాలోనికి రావచ్చెను. అధ్యక్షుడైన మైకిలాస్ రాజీనామా నివ్వవలసివచ్చెను. సేస్‌యిన్‌క్వార్టు చాన్సలరు అధ్యక్షుడు తానే అయ్యెను కాని ఏమి ప్రయోజనము? హిట్లరు ఆస్ట్రియాను జర్మనీలో కలిపివేసెను. సేస్‌యిన్‌క్వార్టును ఒకచిన్న గవర్నరు చేసెను. ఇప్పుడు ఆస్ట్రియా జర్మనీలోని ప్రష్యా, బవేరియా రాష్ట్రములవలెనే ఒక చిన్న రాష్ట్రమయియున్నది.

భావి పరిస్థితు లెట్లుండును?

భావి పరిస్థితులనుగురించి వ్రాయుట కష్టము కాని వ్రాయకతప్పదు. ఇప్పుడు మధ్య యూరోపులో జర్మనీ ఆధికారము హెచ్చినది. మిక్కిలి రాబోవు సంగ్రామము యింకను దగ్గరకువచ్చినది. అయితే యిందువలన హిట్లరు తనస్నేహితుడైన ముస్సోలినికి కోపము రాకుండుటకై స్పెయినులో ముందురాగల లాభమును ముస్సోలినీకే తీసికొనుమని చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. ఇందు నిరంకుశుల రాజ్యములబలమధికమయ్యెను. ఇంకను చిన్నచిన్న రాజ్యములగు రొమేనియా, బల్గేరియా, గ్రీసు, యివి యున్నియు హిట్లరుమాటలకు లొంగుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. కాబట్టి రాబోవు సంగ్రామములో ఫ్రాంసు, ఇంగ్లండు వొకపక్షమైనప్పటికి జయము మాత్రము దుర్లభమని రాజకీయవేత్తల అభిప్రాయము. ఏదెట్లున్నను హిట్లరు మాత్రము ఆస్ట్రియాను రాబోవు యుద్ధమునకై సిద్ధము చేయుచున్నాడు.

(ఇకముందు మా పత్రికలో విదేశరాజకీయ పరిస్థితులనుగురించి ప్రత్యేక వ్యాసములు ఒక ప్రత్యేక రాజకీయవేత్తచే వ్రాయించిన ప్రకటింపనున్నాము. యూరోపులో హిట్లరు నాయకత్వమున జర్మనీయును, ముస్సోలినీ నాయకత్వమున ఇటలీయును, ఫ్రాంకో అనువాని నాయకత్వమున స్పెయినులోను తీవ్రమైన మార్పులు జరుగుచు ఇప్పుడో అప్పుడో మరొక ఐరోపా మహాసంగ్రామము జరుగునుభీతి ప్రపంచమంతటను వ్యాపించిపోయినది. తూర్పున జపానుదేశము విజృంభించి చీనా సామ్రాజ్యాన్ని తీవ్రముగా కబళించుచు కబళించుచు మన హిందూదేశము సరిహద్దును సమీపించుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో మా పాఠకులు సులభముగా అర్థము చేసుకొనుటకై ప్రత్యేక వ్యాసాలు ప్రతివారము వ్రాయించి ప్రకటించుచుందుము అందుచేత పాఠకులా వ్యాసాలను శ్రద్ధగా గమనించుచూ ఉందురని కోరుచున్నాము. ఈ విషయములో పాఠకులు తమ కింకేదినముగా ఇంతకంటే సులభముగా బోధ అనుమార్గములను సూచించిరేని అదియు ఆలోచించగలము.

గో. పం.)

చాల పండ్లక్రిందట ... మేము స్థాపించినప్పుడు, న్యాయబుద్ధియును, ఉదారచిత్తము ... నిర్ణయించినట్టు ... ప్రభుత్వము ... యుండియుండవలసి ... ఉత్తమమార్గములు ...

విశ్రాంతములోనున్న హెడ్డాఫీసు భవనము

యుండియాలో యింకో ఆఫీసుపెట్టి మా కంపెనీవారు ... వ్యవహారములకు ...

ప్రాచీన లిఖిత గ్రంథముల నాకర్షించుటకై

ప్రభుత్వమువారొక భాండాగారము

నెలకొల్పవలెను

లిఖితగ్రంథ సంపాదనకుగల అవకాశములు

శేషాద్రి రమణకవులు, శతావధానులు

[illegible]

మెడిటరేనియన్ సముద్రతీరము విద్రోహుల వశమగుట

[illegible]

తెరిడావద్ద ప్రభుత్వ విజయము

[illegible]

ప్రత్తి దిగుమతిపై ఈజిప్టు సుంకము హెచ్చింపు

లాంకషైరు గోల

[illegible]

సింక్యియాంగ్‌లో అశాంతి

భారత ప్రభుత్వమునకు చిక్కు

న్యూఢిల్లీ ఏప్రిల్ ౧౮

సింకియాంగు రాష్ట్రములో తిరుగుబాటు జరుగుచున్నదని, అచటి పరిస్థితులు ఇంకను చక్కబడలేదు. కొన్ని ప్రదేశములలో కొల్లకొట్టు జరుగుచున్నది. వారు తిరుగుబాటు చేయుచున్నారు.

రైల్లు రాకపోకలు

H E H ది నైజామ్సు స్టేటు రైల్వే

(పెద్దలైను)

చేరుట

	సికింద్రాబాదు (బి జి) గం. ని.	హైద్రాబాదు గం. ని.
నం. 11 ఖాజీపేట-హైద్రాబాద బి జి. ప్యాసింజరు	6-28 .	7-03 (బి)
నం. 2 వాడీ-బెజవాడ ప్యాసింజరు	7 54..	8-27
నం. 1 బెజవాడ హైద్రాబాద ప్యాసింజరు	13-10 ..	13-46 (ఎ)
నం. 10 పర్లి విజయవాడ్-సికింద్రాబాద ప్యాసింజరు	20-30 ,	19-43
నం. 8 హైద్రాబాద-బెజవాడ ప్యాసింజరు	3 0 .	14 30

వెళ్లుట

	సికింద్రాబాదు	హైద్రాబాదు
నం. 9 సికింద్రాబాద-పర్లి విజయవాఢ్ ప్యాసింజరు	7-21 .	7-57
నం 2 వాడి-బెజవాడ ప్యాసింజరు	8-57.,.	8--10
నం. 12 హైద్రాబాద బి జి-ఖాజీపేట ప్యాసింజరు	19-50	19-0 (బి)
నం. 1 సికింద్రాబాద-వాడి ప్యాసింజరు	17-10...	17-46 (బి)
నం.7 బెజవాడ-హైద్రాబాద ప్యాసింజరు	19-41 .	2036

(చిన్న లైను)

చేరుట

	సికింద్రాబాదు (ఎ జి) గం. ని.	హైద్రాబాదు గం. ని.
నం. 31 మన్మాడ్-హైద్రాబాద యం జి. ప్యాసింజరు	6-56.	7-40
నం. 35 ద్రోణాచలం-సికింద్రాబాద-ప్యాసింజరు	19-12	18-44
నం. 33 మన్మాడ్-హైద్రాబాద ఎం.జి. ప్యాసింజరు	20-41.	21-10
నం. 27 ద్రోణాచలం సికింద్రాబాదు ప్యాసింజరు	6-0.	5-20

వెళ్లుట

	సికింద్రాబాదు	హైద్రాబాదు
నం. 34 హైద్రాబాద ఎం జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	7-33.	.6-50
నం. 36 సికింద్రాబాద-ద్రోణాచలం ప్యాసింజరు	7-6.	7-28
నం. 32 హైద్రాబాద-యం.జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	20-0...	19-15
నం. 28 సికింద్రాబాదు ద్రోణాచలం ప్యాసింజరు	21-25.	.21-45

నోటు:—

(ఎ) హైద్రాబాద బి.జి. చేరక ముందు సికింద్రాబాద వెళ్లును, తిరిగి సికింద్రాబాద నుండి 17-20 గంటలకు హైదరాబాదు బయలుదేరును

(బి) ఈబండ్లు ఖాజీపేటలో ఢిల్లీ, మద్రాసు మధ్యవచ్చు వెళ్లు గ్రాండుట్రంక్ యెక్స్ ప్రెస్ బండ్లతో, వాడీ బెజవాడమధ్యగల మిక్సడ్ బండ్లతో కలుపును

గోలకొండపత్రిక

(జాతీయ అర్ధవారపత్రిక)

హైద్రాబాద

చందా వివరములు

సంవత్సరమునకు రు ౬-లు

అర్ధసంవత్సరమునకు రు ౩-లు

విడిప్రతిక ౧ అణా

గోలకొండపత్రిక

బహుధాన్య నామ సంII చైత్ర బII ౬

గురు వారము

ధాన్యాది విక్రయ శాసనము అమలు

మన రాష్ట్రమందు వ్యవసాయకులు పండించు ధాన్యాదులకు అనేక కారణములచే మంచిధరలు గిట్టకుండ అన్యాయము జరుగుచుండుట జూచి, మన ప్రభుత్వమువారు ఆలోపములను తొలగించుటకై "ధాన్యాది విక్రయ శాసనము" (అగ్రికల్చరల్ మార్కెట్ అక్టు) అను నొక శాసనమును గావించి క్రమక్రమముగ రాష్ట్రమంతటను అమలు పరచుచున్నారు ఈశాసనమందు వ్యవసాయకుల సరకులకు తగిన ధరలు లభించుటకు ఆటంకములుగనున్న వాటిని తొలగించు ఏర్పాటులు నిబంధించబడియున్నవి

అట్టి ఈ శాసనముయొక్క అమలుకు సంబంధించిన ౧౩౪౬ మరియు ౧౩౪౭ ఫ.ల నివేదికలు మా కార్యాలయము నలంకరించినవి. ఈ శాసనముయొక్క అమలు సంబంధమైన పనిని జరిపించుటకై ప్రత్యేకముగ నొక శాఖ ఏర్పరచబడి యుండగా, ౧౩౪౭ ఫ.లో రెండేండ్ల క్రిందటి నివేదికలు వెలువడుట సమంజసము గాలేదు. ముందునుండి ఇంకను శీఘ్రముగ సకాలమున నివేదికలను ప్రకటింప గలరని ఆశించుచున్నాము,

ఈ రెండు నివేదికల కాలమందును ధాన్యాది విక్రయశాసనము యొక్క అమలులో వ్యవసాయకులకు ఉపయోగకరము లైన ఏర్పాట్లు ఎన్నటివలెనే చేయబడియుండెను. ౧౩౪౬ ఫ లో మొత్తముపై ౯ మార్కెట్లలో ఈ శాసనము అమలునందుంచబడెను. ౧౩౪౭ ఫ. అంతమునకు ఈశాసనమునకు లోబడిన మార్కెట్లసంఖ్య ౧౦ కి హెచ్చెను. మార్కెటు కమిటీల సమావేశముల సంఖ్య ౫ మార్కెట్లలో ౧౩౪౬ ఫ.లో కంటె ౧౩౪౭ ఫ.లో తగ్గెను. రెండు మార్కెట్లలో ఎట్టిమార్పుగాని లేకయుండెను, ౧౩౪౭ ఫ లో జాల్నా మార్కెట్ కమిటీయొక్క ౮ సమావేశములను, హింగోలి మార్కెట్ యొక్క ౯ సమావేశములను కార్యక్రమము నడిపించుటకు అవసరమగు హాజరుకావలసినంతమంది సభ్యులు హాజరుకాని కారణముచే జరిగియుండలేదు.

ధర్మాదాయములనుగూర్చి మంచి కట్టుదిట్టము చేయబడినది. ధర్మాదాయములకు సంబంధించిన లెక్కలను స్పష్టముగా ప్రత్యేకముగా నుంచుటకు ఏర్పాటు చేయబడినచోట్లయందే ధర్మాదాయము వసూలు చేయబడుచుండెను అట్టి ఏర్పాటు లేనిచోట ధర్మాదాయము వసూలు చేయబడనీయలేదు. ధర్మాదాయము వసూలు చేయబడుచోట్లలో ఆ నిధుల నిర్వహణకై ప్రత్యేకములైన ఉపసంఘము లేర్పాటు చేయబడెను. ఆ నిధులనుండి ఖర్చు చేయుటకు ముందు మార్కెటు కమిటీల అనుమతి పొందవలసినట్లును నిబంధన చేయబడినది. ఉద్గిర్ లో ఆస్పత్రినిధి లెక్కలు పరీక్షలకు సరిగా లభించబడకుండెనను కారణముచే ౧౩౪౭ ఫ.లో అక్కడ ఆనిధికై వసూలుచేయబడనియలేదు. హింగోలిలో "సేవాసదనము యొక్క పాఠశాల"లు గలవు నుంచబడినవి, అందులో సగము మార్కెట్లకు సరకులను అమ్ముటకై వచ్చువారలచేతను, తక్కిన సగముకొనువారలచేతను చెల్లించబడునట్లు ఏర్పాటు చేయబడెను. అసలు ఈ ధర్మాదాయమును వానినే రైతులనుండి విధిగా వసూలు చేయుపద్ధతియే మాకు ఇష్టము కాదు.

నివేదికల కాలములో వ్యవసాయకుల లాభమునకై చేయబడిన ఇంకొక ఏర్పాటేమనగా వ్యవసాయకుల నద్దనుండి తీసికొనిన సరకుల ఖరీదును వెంటనే చెల్లించునట్లు చేయుట. ఇంతవరకును కొన్ని మార్కెట్లయందు వ్యవసాయకులవద్దనుండి మధ్యవర్తులు సరకులు తీసికొని పెద్దవర్తకులకు అమ్ముచుండెడివారు. కాని పెద్దవర్తకులు మధ్యవర్తులకు వెంటనే సరకుల క్రయము చెల్లించకుండుటచే, మధ్యవర్తులు వ్యవసాయకులకు వెంటనే క్రయము చెల్లించవలసినచో, ఆ క్రయమునుండి కొంత తగ్గించి ఇచ్చుచుండెడివారు. ఇపుడు అట్లుగాకుండ వ్యవసాయకుడు పూర్తి క్రయము పొందకలుగునట్లు చేయబడినది- సరకును కొన్నవారు దాని క్రయమును కొన్నరోజే ఇవ్వవలెనను నిబంధన అమలు చేయబడినది.

ఇంకొక లాభకరమైన ఏర్పాటు ౧౩౪౭ ఫ.లో చేయబడినది. శాసనము యొక్క రెండవ దఫాలో ప్రభుత్వము వారికి "వ్యవసాయ సంబంధమైన సరకు" క్రింద ఏవేవిచేసునో ప్రకటించుటకు అధికార మీయబడియున్నది. ౧౩౪౦ ఫ. లో తదనుసారము ౧౮ వస్తువుల పేర్లు ఆ పట్టికలో చేర్చబడియుండెను. కాని ఇట్లు ప్రకటించబడని వస్తువు లనేకము లు గింజులోకి వచ్చుచుండుటయు, అవి వ్యవసాయకులకు చాల ముఖ్యమైనవిగ నుండుటయు గమనించి ప్రభుత్వము వారు విచారణచేసి మరి ౨౮ సరకులను ఆ పట్టికలో చేర్చిరి. ఇట్లు అ ౨౮ వస్తువుల విక్రయమందుకూడ వ్యవసాయకులకు ధాన్యవిక్రయ శాసనమువలని లాభము నచ్చునట్లు చేయబడినది.

తర్వాత వ్యవసాయకులనుండి కొనబడు సరకుల పరిమాణము, కొన్నవారి పేరు మున్నగు విషయములుగల రసీదులను మార్కెటు కమిటీ అధికారులు పరీక్షించి, అందులో లోపములవలన వ్యవసాయకులకు నష్టము కలిగించబడియుండినచో ఆ నష్టపడినదానిని ఇప్పించిరి. ఇట్టి పరీక్షచే ఖాతాలు, లెక్కలు సరిగా నుంచవలెనను శ్రద్ధకలిగించ బడినది. ఇదియు వ్యవసాయకులకు ఉపకరించు ఏర్పాటే. ధరల విషయములో వివాదములను పరిష్కరించుటకు నియోగించబడిన మధ్యవర్తిసంఘములుకూడ సంతృప్తికరముగ పనిచేసినట్లు ౧౩౪౭ ఫ. నివేదికలో చెప్పబడినది.

సరకులు కొన్ని మార్కెట్లలో తూచబడుటయు, కొన్ని మార్కెట్లలో కొలవబడుటయు గలదు. అందుచే నివేదికలో ఒక టేసరకుల విషయములో సెంటు ఒకటె లెక్కప్రకారము సరిచూచి వేయబడినవి ఈ ధరలు మార్కెట్టులలో వ్యవసాయకులకు లభించిన ధరలను తెలుపును, అన్నిమార్కెట్లలోను తూకపురాళ్లను, కొలతపాత్రలను ఒక్కతీరున నుండునట్లు చేయుమార్గమును మార్కెటింగుశాఖవారు విచారించుచున్నట్లు రెండు నివేదికలలోను తెలుపబడినది ఇది పరిష్కారమైనపుడు వ్యవసాయకుల కెంతయో న్యాయముకలుగగలదు. ప్రస్తుతమునకు అంత తీవ్ర చర్యనువదలి, వ్యవసాయకులకు విపరీతమైన అన్యాయము కలుగకుండ, ఉన్న ఏర్పాట్లలో చిన్నకట్టుదిట్టములు, సవరణలు చేయబడినవి,

ప్రస్తుతము రెండు నివేదికలలోను తెలియవగు ఒక క్రొత్త విశేషమేమన, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమంతటను వ్యవసాయ సంబంధములైన సరకుల విక్రయ సౌకర్యముల గూర్చి పరిశీలన చేయుటకై అనుకొనిన పద్ధతి ప్రకారము మన రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన పనిని పూర్తి చేయుటయందు తోడ్పడుటకు మన ప్రభుత్వమువారు పూనుకొని, ఇందుకై ప్రత్యేక పరిశీలన శాఖ నేర్పరచి పని జరిపించుచున్నారు. దీనివలన ఎంతయో ఉపయోగకరమైన విశేషములు తెలియగలవు.

మొత్తముపై నివేదికలు ఉత్సాహకరములైన యంశములతో గూడియున్నవి. నివేదిక కాలమందు తమవిధులను సరిగా నిర్వహించినందుకు మార్కెటింగు శాఖాధికారుల నభినందించుచున్నాము.

స్మారక సభ

స్థలము.—శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయం

సుల్తాను బజారు

సమయము — (౧౮ వ ఖుర్దాద్ ౧౩౪౭ఫ.) శుక్రవారం

సాయంత్రము ౬ గంటలకు

విఖ్యాత ఆంధ్రనాయకులు, విశ్వదాత, దేశోద్ధారక, కళాప్రపూర్ణ శ్రీకాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, దివంగతులైన సందర్భమున, ఈ క్రింది ఆంధ్రసంస్థల పక్షమున, సంతాపము ప్రకటించుటకై శ్రీయుత కొండా వేంకట రంగారెడ్డిగారి యధ్యక్షత్వములో సమావేశమగుటకు, సోదర సోదరీమణులందరు, సకాలమునకు దయచేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.

౧. మందుముల రామచంద్రరావు, ఆంధ్రమహాసభాస్థాయిసంఘం
౨. వి. శ్రీనివాసరెడ్డి, హైదరాబాదు ఆంధ్రజనసంఘం
౩. కస్తూరి కిషన్‌రావు, శ్రీ కృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయం
౪. నా. కోదండ రామరావు, బాలసరస్వతీ నిలయం
౫. కొ. సుబ్బారావు, వేమనగ్రంథాలయం

సంయుక్త రాష్ట్రమందు రైతుల తిరుగుబాటు

జమీందారు ఇంటికి నిప్పంటించుట

లక్నో ఏప్రిల్ ౧౫.

సంయుక్త రాష్ట్రమందు సర్దారు విశ్వ గ్రామములలో రైతులు తిరుగుబాటుచేసినట్లు వార్తలు వచ్చినవి. అనేకులు రైతులు జమీందారులను తిట్టుచు పర్యారి గ్రామములో ఒక జమీందారు ఇంటికి తగులబెట్టిరట

ఒకవార్త ఏమనగా రైతులను జమీందారులు బాధించిరట, అందుపై వారలు జమీందారుఇంటికి తగులబెట్టిరట జిల్లాఅధికారులు ఈ అల్లరి జరిగినచోటికి పోలీసులనుపంపిరి విశ్వ గ్రామములో అనేకులు రైతులు తిరగబడి జమీందారుల సేకుల ఇండ్లను తగులబెట్టిరట.

ఇంకను విచారించగా విశ్వ గ్రామములో ౫౦౦ రైతులు ఇండ్లనుతగులబెట్టి పోలీసులను ముట్టడించిరి అంత ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు జిల్లా ప్రధానస్థలమునకు తెలుపగా జిల్లా మేజస్ట్రీటు పోలీసు సూపరింటెండెంటు వచ్చి పలువురిని అరెస్టు చేసిరి.

ఆస్ట్రియా కన్యలు బ్రిటిషు భర్తలకై వెదకుట

ఆస్ట్రియా హిట్లరుక్రిందికి వచ్చినందుకు ఫలితము

లండను (టపా)

ఇపుడు బ్రిటనులో పని చేయుచున్న ఆస్ట్రియా కన్యలు, నర్సులు, టైపిస్టులు ౫౦౦౦ మంది గలరు వారలు బ్రిటిషుభర్తలకై వెదకుచున్నారు. వారలలో చాలమంది వియన్నానుండి వచ్చినవారలు, ఇటీవల హిట్లరుయొక్క ఆజ్ఞచే వారలకు జర్మను పౌరత్వము సంప్రాప్తించ చేయబడినది కాని వారలకు జర్మను పౌరత్వము ఇష్టము కాదు. వారలకు బ్రిటిషు పౌరులుగ నుండవలెనని ఇచ్ఛగలదు. కాని సాధారణముగా ఇంగ్లీషు భాషామువారలను బ్రిటిషు పౌరులుగ నుండ సమ్మతించుటలేదు కనుక బ్రిటిషువారలను పెండ్లాడినచో జర్మనీపౌరసత్వముపోయి బ్రిటిషు పౌరత్వము కలుగునను ఆశతో అట్లు చేయుచున్నారు.

శ్రీ తాడుబందు వీరాంజనేయ స్వామి

సికింద్రాబాదు, ఏప్రిల్ ౧౫.

శ్రీ బహుధాన్యనామ సంII చైత్ర బII ౩౦ శనివారమునకు సరియగు ది. ౩౦-౪-౧౯౩౮ (౨౭-౭-ఖుర్దాదు సన్ ౧౩౪౭ ఫసలి) నాడు శ్రీ తాడుబందు వీరాంజనేయుల వార్షికమహోత్సవము జరుగగలదు. ఈ ఆలయము సికింద్రాబాదునకు సమీపమున బొల్లారములో గలదు. బెజవాడ, గద్వాల, మన్మాడ్, వాడి మొదలగు ప్రదేశములనుండియు, యింకను మహోత్సవము దర్శించిన సైకాంపర్యాటకులవారి నైవేద్యములు గలవిధప్రాంతములనుండి వారాంతము ౨౦,౦౦౦ భక్తులు వచ్చుటేగాక సుమారు ౨౫౦ భజన సమాజములవారు విచ్చేసి శ్రీస్వామివారికి మహోత్సవమునందలి భజన కాలక్షేపముల బాగైన కార్యక్రమము జయప్రదముగా కొనసాగించెదరు

పై మహోత్సవము నాటికి జనులు విచ్చేసి స్వామి కార్యమును జయప్రదముగా కొనసాగించగలందులకు సేవా మండలివారు కోరుచున్నారు.

స్టాలిన్ పరిపాలన పడదోయు ప్రయత్నము

స్టాలిన్ పరిపాలనను పడద్రోయుటకు మాస్కోయందలి ఒక పార్టుకన్ రేడియో స్టేషనునుండి ఒకప్రచారము ప్రారంభమయినట్లు తెలియుచున్నది "లిబరేటర్సు యూనియను" అను పేరుతో రష్యామంది బ్రాడ్‌కాస్టయిన కార్యక్రమము ఒకటి, మార్చి ౨౬వ తేదీ రాత్రి వినబడినది. వ్యవసాయ సమస్య పరిష్కరించుటకు గాను "లిబరేటర్సు" ప్రజాప్రభుత్వము ఏర్పాటుచేయ ఎత్తులను వేసియున్నట్లు తెలిసినది.

ఫ్రాన్సు కాలనీలను కబళించుటకు హిట్లరు ఎత్తా?

ఫ్రెంచి పత్రికల విమర్శలు

పారిస్ ఏప్రిల్ ౧౪

ఫ్రాన్సు, ఇటలీ సంబంధమునుగురించి ఫ్రెంచిపత్రికలు వివిధాభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నవి.

ఇపాక్ పత్రిక ఇట్లనుచున్నది —

"సీజర్ ముసోలినీగారు ట్యూనిస్ సరిహద్దులో సేనలను ప్రోగుచేయుచు ఇష్టమువచ్చినట్లు బెదరించుచుండ సమాధానము కోరుట ఫ్రాన్సుకు అగౌరవముగ నుండవచ్చును. కాని ముసోలినీ గారి నిజాభిప్రాయములు తెలిసినవి కనుక ముసోలినీ గారితో సమాధానము చేసికొనుటకు వీలున్నది కనుక ఫ్రాన్సు రోముకు తన రాయబారినిపంపి పరిస్థితులను సరిచేసుకొనవలెను"

"ఫ్రాన్సు దేశము చుట్టు హిట్లరు మిత్రబృందమును కూర్చుకొని ఉత్తరఆఫ్రికాలోని ఫ్రాన్సు కాలనీలను యథేచ్ఛగ కబళించుటకు కావలసిన ఏర్పాటులు చేయుటకొరకే రోమ రోమునకు పోవుచున్నాడు."

బీహారులో సంపూర్ణ మద్యనిషేధముయొక్క అసాధారణ విజయము

కల్లుగీయువారలుకూడా విధానము నాహ్వానించుట

బీహారు రాష్ట్రములో సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమునకు కల్లుగీయువారలుకూడ సంతోషముతో అంగీకరించినందుకు సూచనగా ఆరాష్ట్రమందు బాబు రాజేంద్రప్రసాదు గారును, సర్దారు వల్లభాయిపటేలు గారును సంచారము చేయుచు యిచ్చిన ఉపన్యాసములు అనుకూలముగ నుండెను.

వారల ఈఉత్సాహమును గుర్తించి, వారలకు మద్యపాన సంపూర్ణ నిషేధముచే కలుగబోవు ఉద్యోగనష్టమును తొలగించుట ప్రజల విధియని రాజేంద్రప్రసాదు గారు గ్రహించక పోలేదు. ఎట్లన, వారు పోయినప్రతిసభలోను పనులలో ఖాళీలువచ్చినచోట్లెల్ల ఈకల్లుగీయువాండ్లనే నియోగించుకొనవలెనని ప్రబోధించుటను రాజేంద్రప్రసాదు గారు మరువలేదు.

మద్యపాన నిషేధ ఫలితముగా నిదివరకు ఈకాలములో పోలీసు స్టేషనులకు అధికముగా వచ్చుచుండిన నేరములు ఇపుడు వచ్చుటలేదు

గయనగరములో రివాల్వరు ధారుల దోపిడి యత్నములు

సబ్ యిన్స్పెక్టరుపై రివాల్వరుప్రేల్చి ఆర్గురు పారిపోయిరి ఒకడు పట్టుపడెను

పాట్నా: ఏప్రిల్ ౧౬

గయలో నిన్న జరిగినను పట్టపగలు కొందరుయువకులు సాగించిన దౌర్జన్యమును గురించి యీక్రింది వివరములు తెలియవచ్చుచున్నవి. ఇద్దరుయువకులు గయనగరమునకు క్రిందటి ఆదివారము వచ్చి ఎచట దోపిడి జరుపవచ్చునో దానికి అనువైనస్థలము వెదకుకొనుటకు ఏధులలో తిరుగుచుండిరట. నిన్న వారొక మోటారును అద్దెకుతీసికొని స్వేచ్ఛగా సంచరించిరట

ఇట్లు పనిలేకుండ తిరుగుచున్నందుకు టాక్సీ డ్రైవరు అనుమానపడి మోటారును అద్దెయివ్వక నిరాకరించెను. అంతటవారు మోటారులోనుండి దిగిపోయి, రివాల్వరుచూపి డ్రైవరును బెదిరించి పారిపోయిరి.

అట్లువీరు పరుగెత్తుకొని పోవుచుండగా ౫ యువకులు, ఆయుధప్రదర్శన బ్లాంకువారందరు శ్రీహార్ట్లీవారి పెద్దలు యయుధములతో ఆటవిక్రయములను మోటారులలో వెళ్ళిరి. అంతట యీయువకులు వారిని రివాల్వరుతో బెదరించి ఆపి, అమోటారులో ఎక్కి, బ్రాహ్మణోని కొండవద్దకు మోటారు తోలవలసినదని ఆజ్ఞాపించిరి కొండ చేరగానే యువకులు దిగిపోయి, తమసంగతి పోలీసులకు తెలియపరచకూడదని సుఖేశ్వర నారాయణసింగ్ గారిని హెచ్చరించిరట.

కాని, సుఖేశ్వర నారాయణసింగ్ గారు వెంటనే పోలీసుస్టేషనుకువెళ్లి మండగించ్లు గురించి సమగ్రముగా తెలియపరచిరి. అంతట పోలీసులు, సి.ఐ.డి.ఉద్యోగులును బ్రాహ్మణోని కొండవద్దకువెళ్లి వారిని ముట్టడించిరి. అపుడు యువకులు ప్రేల్చినగుండు ఒకటి సి.ఐ.డి.సబ్ యిన్స్పెక్టరుకు తగిలినది. కూడకు పోలీసులు నంకోక్కరధర అనువకుని అరెస్టు చేసిరి. ఇతరను దీనిపై విచారణలు జరుగుచున్నవి.

నిన్న సాయంకాలము గయనగరములో ఆ సమాచారముపై యేడుగురిని అరెస్టుచేసి పోలీసు స్టేషనులోనికి తీసికొనివెళ్లినట్లును, ఆచటనుండి వారలో నొకడు పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరుపై రివాల్వరు ప్రేల్చినట్లును అటువిన్నట వారందరు తప్పించుకొని పారిపోయినట్లును యిచ్చటికి వర్తమానము వచ్చినది. వారిలో ఒకనిమాత్రము అరెస్టుచేసిరనియు తక్కినవారు కొందరు ఏదో ఒకసంబరు మోటారులో వెళ్లినట్లు తెలిసినది. గయనుండి అమోటారునంబరు తెలియగానే అన్ని పంతెనలవద్దను ఆయుధములతో రక్షకభటులు నుండిరి.

ముందట రాత్రి రాగిరటలకు యీనంబరు మోటారు సూరావాం పంతెనవద్ద కనిపించినది. అమోటారును అపి దానిని సోదాచేసిరి ఒక ఆంగ్లోయిండియను యువకుడు దానిని నడుపుచుండెను. అతనిని కరజల్‌గంజ్ పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనివెళ్లి వాఙ్మూలము పుచ్చుకొని వదలిరి.

హిట్లరు సన్మానమునకై ౪ లక్షల పౌనులు

రోము (టపా)

హిట్లరుగారు రోము నగరమునకు వచ్చునపుడు వారిని సన్మానించు ఏర్పాటులకై ౪ లక్షల పౌనులు వ్యయము చేయబడుటకు నిశ్చయమైనట్లు ప్రకటించబడినది. అదేయు ఏర్పాటులన్నియు హిట్లరుకును ప్రపంచమునకును ఇటలీ యొక్క-ఒక మిత్రకొప్పదని సూచించునవిగ యుండును మరియు అనుబ్బానమువ మేర్పాట్ల ఫువర ఇటలీజర్మనీల మైత్రిబలమునకూడ ప్రపంచమునకు చాటుచుండగలందుకై విశ్వప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

ఫెడరేషన్ విషయమై అనుమానములు, సంశయములు

లండనులో గవర్నరులు, వైస్రాయి సంభాషించ నున్నారా?

గవర్నరులు, వైస్రాయిగారల సెలవులలో రహస్యము.
హితవాద, హిందూస్థాన్ టైమ్సుపత్రికల వ్యాఖ్యలు

హిజ్ యక్సలెన్సీ వైస్రాయిగారు ఎండా కాలములో నాలుగుసెలలు సెలవుదీసికొని పోవుచున్నారను ప్రకటనను చూచి ఎవరికిగాని దీని కంతయు చాటుగా ఏదోఒక రహస్యమున్నదని అనుమానము కలుగకమానదు —అని "హితవాద"పత్రిక అనుచున్నది.

సింధుగవర్నరు, ఒరిస్సాగవర్నరు, సంయుక్తరాష్ట్రపు గవర్నరుకూడ సెలవుపై పోవుచున్నారు. ఈ సెలవులను చూడగా లార్డు ఇర్విన్‌గారు వైస్రాయిగానుండినపుడు సెలవు దీసికొనిపోయి మరికొందరు గవర్నరులతో అందములో రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి సంభాషణలు జరిపియుండిన సమాచారము జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నది.

"వైస్రాయిగారి సెలవునకును ఫెడరేషను స్థాపన ప్రయత్నములను అలక్ష్యమునకట్లు చేయుటకును ఏదో సంబంధముండవలెనని మాకు అనుమానము కలుగుచున్నది. కేంద్రశాసన సభయను అసెంబ్లీయొక్క జీవితమునందు ౧ అక్టోబరు ౧౯౩౮ నుండి మరియొక యేడాది పొడిగింపుచేయబడినది అనగా ౧౯౩౯ లోగా ఫెడరేషను ఏర్పడజాలదని అధికారులు నమ్మియున్నారని అర్థము. వైస్రాయిగారు సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారితో ఫెడరేషను అమలు చేయబడవిషయమును గూర్చి చర్చించవచ్చును.

* * *

ఈ ఎండకాలములో రాష్ట్రముల అధిపతులను, అఖిలభారత జేతాధిపతిని అందములో సమాలోచనపరచుట వైరసంఘటనమా, లేక అదంతయు ముందుగా అనుకొని నిశ్చయించుకొనియున్న ఒకవిధానము ప్రకారము జరుగుచున్నదా?—అని హిందూస్థాన్‌పత్రిక ప్రశ్నించుచు, ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారును, హిజ్ మెజస్టీగారి ప్రభుత్వమువారును, వైస్రాయిగారియొక్కయు, గవర్నరులయొక్కయు అభిప్రాయమును తెలిసికొనగోరు ముఖ్యవిషయము ఫెడరేషను ప్రవేశపెట్టుటకుగల అవకాశము. ప్రస్తుతము నిర్ణయించుకొన్న ఫెడరేషను విధానములో ఎట్టిమార్పుగాని లేకుండ అమలుపరచుచో రాష్ట్రముల వైఖరి ఎట్లుండునో తెలిసికొనుటకుకూడ సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారును హిజ్ మెజస్టీగారి ప్రభుత్వమువారును సతమతమగుచుందురు. స్వాతంత్ర్యముగల రాష్ట్రములన్నియు ఫెడరేషనును ఒక్కమాటగా ప్రతిఘటించుచుండ, దానిని బలవంతముగా భారతదేశమునకు అంటగట్టుట నిజముగా గొప్ప రాజకీయోపద్రవమే యగును. వైస్రాయి, గవర్నరును ఈవిషయమును సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునకు పరిగా తెలకెక్కించినచో, వారలు తమవిధి చేసినట్లే. అందుకువారలు దేశమునకు అభినందన పాత్రులు.

తర్వాత సార్వభౌముని ప్రభుత్వము చేయవలసినది వారిబాధ్యతను బట్టియుండును. కాని ఈ బాధ్యతతో వారలు, వైస్రాయి, గవర్నర్లు ముందుగా హెచ్చరిక చేసిన తర్వాత, ఫెడరేషనును భారతదేశముపై బలాత్కారముగ అంటగట్టుటకు తమకధికారమున్నదని మాత్రము తలచేరు లేదని మాకు నమ్మకముగలదు.

సంస్థానాధిపతులకు ఒక్కటే శరణ్యమార్గము

ఏకచ్ఛత్రాధిపత్య పరిపాలన పద్ధతిని అదృశ్యముగ చేయించుడు అని సర్ సి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ప్రజలకుగావించిన ఉపన్యాసముచే ఎక్కువగా అకర్షింపబడజాలరు— అని "ట్రిబ్యూను"పత్రిక విమర్శించుచు, ఇంకను ఇట్లనుచున్నది.

"భారత సంస్థానాధిపతుల భవిష్యత్తు సంపూర్ణముగా వారలపైననే ఆధారపడియున్నది. ప్రజల హృదయముల నావర్జించుటకు వారలకొక్కటే ఒక్కమార్గముగలదు. వారలు ఎవరియెడ భక్తి కలిగియున్నారో ఆ చక్రవర్తిగారిని ఆదర్శముగ నుంచుకొని శాసనబద్ధులైన ప్రభువులుగావలెను. "పరిపాలనయంతయు చక్రవర్తిగారిపేర జరుగును, కానివారు స్వయముగా పరిపాలన చేయరు." ఈ సిద్ధాంతమందే వారల క్షేమమార్గమంతయు గలదు."

వెనుకకు తలక్రిందుగను వ్రాయగల బాలుడు

అమెరికా దేశములో చికాగో నగరములో ఫ్రాంక్ బాలె అను ౧౧ఏండ్ల బాలుడు ఇంగ్లీషుభాషను వెనుకనుండి ముందుకేగాక క్రిందినించి పైకికూడ వ్రాయగలడు. ఇది బాలమందికి ఆశ్చర్యకరముగ నుండుటచే ఆబాలుని పోయిన మార్చినెలలో "చికాగోను ఇన్‌స్టిట్యూటు అఫ్ జువెనైల్ రీసర్చి" (చికాగోలో శిశు పరిశోధన సంస్థ)లో పరీక్షించిరి. కాని కారణమేమైనది తెలియలేదు.

అబిసీనియాపై ఇటలీ ఆధిపత్యము

ఫ్రాన్సు అంగీకరించును

పారిసు: ఏప్రెల్ ౧౫

అబిసీనియాలో ఇటలీ అధికారమును అంగీకరించి, రోములో తనరాయబారిని నియమించుటకు ముందుగా, ఆంగ్లో ఇటాలియన్ ఒడంబడికవంటి ఒడంబడికను ఇటలీతో చేసికొనుటకు ఫ్రాన్సు కోరుచున్నదని తెలిసినది.

క్రొత్త ఒడంబడిక

ఫ్రాన్సుకు ఇటలీకి క్రొత్తగా వ్యాపార ఒడంబడిక కుదిరినది. నిన్నను రోములో ఒడంబడికపై సంతకములు జరిగినవి. ఈఒడంబడిక మేనెల మొదటి తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చును. ఫ్రాన్సు ఇటలీదేశములకు సమాధానము ఈవిధముగ ప్రారంభమయినది. రెండుదేశముల ప్రతినిధులుగల ఒకసంఘము రెండుదేశముల వ్యాపార పరిస్థితులను పరిశీలించుచుండును.

మరియొక స్వాతంత్ర్య సమరము

ఈసారి సంస్థానములకుకూడ వ్యాపించును

కలకత్తా: ఏప్రిల్ ౧౭

కలకత్తానగరపు ఉత్తరభాగమునందలి కాశీపూరు, బారానగరుల నివాసులు సమర్పించిన విజ్ఞాపనపత్రమునకు సమాధానమిచ్చుచు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సుభాసుచంద్రబోసు ఇట్లు చెప్పెను.

"కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్యమునకై మరియొక సమరమును ప్రారంభించవలసి వచ్చుచో,—అట్టిది కొద్దికాలములోనే సంభవించుటకు ఎంతో అవకాశమున్నది—దాని తీక్ష్ణత పూర్వముకంటె వేయిరెట్లు ఎక్కువగా నుండవచ్చును. ఎందుకన, ఆపోరాటము బ్రిటిషుఇండియా సరిహద్దులలోనుండక, భారత సంస్థానములకుకూడ వ్యాపించగలదు."

అట్టి పోరాటము విశాలవ్యాప్తమైన సత్యాగ్రహముగ నుండును. దానినడచుటకు బ్రిటిషువారి వశముగూడకాదు. అని బోసుగారు తెలిపిరి.

కలరా భయములేదు — కలరా భీతిజెందకుడు.

కలరాకు దివ్యౌషధము

విక్టర్ డ్రాప్స్ మిమ్ము కాపాడగలదు.

గ్రహణి, అతిసారము, కలరా రక్తవిరేచనములు, కడుపుబ్బరములు అజీర్ణము వాంతిభేదులు మొదలగువాటిని తప్పక కుదుర్చును. రెండు మూడు మోతాదులు పుచ్చుకొనినచో కలరావలన కలుగు వాంతిభేదులుకట్టుకొనును అనేకులు మావిక్టర్ డ్రాప్సును ఉపయోగించి ప్రాణముల కాపాడుకొని యోగ్యతాపత్రముల నొసగియున్నారు. కలరావ్యాధులకు వాడబడుచుండు ఔషధములలోకెల్ల మావిక్టర్ డ్రాప్స ప్రశస్తమైనదని శాస్త్రులు పొగడియున్నారు. మరియు అన్ని వయసులవారికి నిర్భయముగా వాడవచ్చును.

సోల్ యెజంట్లు: విక్టర్ అండు కో
పెద్దగడియారం హైద్రాబాద్ దక్కన్
దవాఖాన, విక్టర్ అండుకో
సుల్తానుబజారు.

కీ. శే. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

సికింద్రాబాదు జేరానివాసుల విషాదము

సికింద్రాబాదు (దక్కన్): ఏప్రిలు ౧౬.

నిన్న సాయంకాలము సికింద్రాబాదులో జేరాయందలి ఆంధ్రులు, దేశోద్ధారక, విశ్వదాత, కళాప్రపూర్ణ శ. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి మరణముచే కలిగిన విషాదమును వెల్లడించుటకై బహిరంగసభ నొకదానిని జరిపిరి. శ్రీయుత మురికరము ప్రతాపరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రతాపరెడ్డిగారు కీ॥శే॥ నాగేశ్వరరావుగారు దేశమునకు చేసినసేవను కొనియాడుచు, కీర్తిశేషుడు హైదరాబాదు ఆంధ్రులయెడగూడ ఆదరాభిమానములనుంచి, ఎన్నియోవిధముల సహాయము చేసియుండిరని చెప్పిరి. చాలకాలమువరకు ఆంధ్రులకు ఆంధ్రపత్రిక యొక్కటియే శరణ్యమై యుండెననిరి. నాగేశ్వరరావుగారు ఎన్నియో విద్యాసంస్థలకును గ్రంథాలయములకును ఉదారముగా దానము చేసి యున్నారు. వారు ఆంధ్రులను గాఢనిద్రనుండి మేల్కొల్పి, వారికనేకవిధముల సేవజేసియుండిరి. అంతేగాక వారుగొప్ప దేశభక్తులు. అట్టివారి మరణముచే దేశమునకు గొప్పనష్టము కలిగినది. ఆంధ్రులు వారుస్థాపించిన సంస్థలయందభిమానముంచి, వానినిపెంపొందించుచుండుట ధర్మమనిరెడ్డిగారు చెప్పిరి.

హైదరాబాదు సుజాతపత్రికా సంపాదకులగు బి. రామానుజాచారిగారు విషాదతీర్మానమును బలపరచుచు ఔదార్యము, ఆంధ్రాభిమానము, దేశసేవయందాసక్తి, తెలుగు వార్తాపత్రికలను, తెలుగువిజ్ఞానమునకును వారుచేసిన సేవ-ఇవి నాగేశ్వరరావుగారి గుణవిశేషములని చెప్పిరి.

కపిల కాశీపతిగారు కీర్తిశేషుని కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలియజేయు సందపతీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, కీర్తిశేషుని కుటుంబముతో తమకుగల పరిచయమును ప్రస్తావించిరి. నాగేశ్వరరావుగారి అల్లుడగు శంభుప్రసాద్‌గారు ఇపుడు ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకత్వమును బూనినారనియు, వారు పత్రికవ్యవస్థను సంస్కరించి, పత్రికను ఎక్కువవ్యాప్తి గలదానిగ చేయదలచియున్నారనియు చెప్పిరి. అప్పుడే హైదరాబాదుకు ఒక ప్రత్యేకవిలేఖరిని పంపబడియున్నాడనియు, ఈఏర్పాటుచే ఇకమీదట హైదరాబాదు సంబంధమైనవార్తలు ఎక్కువగ ఆంధ్రపత్రికలో రావలెనని ఉద్దేశమనియు చెప్పిరి. స్థానికాంధ్రులు ఆంధ్రపత్రికను ప్రోత్సహించవలెనని కాశీపతిగారు విన్నవించిరి.

సభ్యులందరును మౌనముతో నిలుచుండి తీర్మానముల నామోదించిరి.

కార్యక్రమమును ముగించుచు అధ్యక్షులవారు కీ.శే. నాగేశ్వరరావుగారియెడ "ఆంధ్రభోజ"యను బిరుదు చాల సార్థకమైనదని చెప్పిరి.

ఇటలీ బ్రిటనుల ఒడంబడిక

గెలుపు ఇటలీదేనని జర్మనీ పత్రిక వ్యాఖ్య

ఇటలీపత్రికల అభినందించుట

ఆంగ్లో—ఇటాలియను ఒడంబడికను గూర్చి "ఇటలీ ఇంగ్లండుదేశములకుగల స్నేహము చరిత్రప్రసిద్ధమయినది. ఈ ఒడంబడికవల్ల ఆస్నేహము తిరిగి పూర్తిగను చిరస్థాయిగను సాధింపబడినదని అనుకొనుటకు ఇంకను వీలులేదు. ఈరెండు సామ్రాజ్యముల మధ్య ఈ ఒడంబడికవల్ల మంచిసంబంధము యేర్పడి క్రమక్రమముగ అభివృద్ధిఅగునని మాత్రమే అనుకొనగలము." అని డిడెర్ అంగ్రిఫ్ అను పత్రిక అభిప్రాయ మిచ్చినది.

ఈఒడంబడిక కుదురుటలో గెలుపు ముసోలినీగారిదేఅని మరొక జర్మనుపత్రిక ప్రకటించినది.

చాలకాలముగ ఇటలీఇంగ్లండుల మధ్యనుండిన విషమపరిస్థితులు ఈ ఒడంబడికతో అంతరించినవని ఇటలీపత్రికలు ప్రకటించినవి.

స్పెయిను ప్రధాని ఇటలీ బ్రిటనుల ఒడంబడికను ఖండించుట

బార్సిలోనా: ఏప్రిల్ ౧౭.

స్పెయిను ప్రధాని నెగ్రిన్ గారు గత రాత్రి రేడియోద్వారా ఉపన్యసించిరి. పదునేను దినములకు పూర్వముకన్నను ప్రభుత్వమువారి స్థితి ఇప్పుడు చాల వరముగనున్నదని వీరు తెలిపిరి. పోయిన ఇరువది దినములలో ప్రభుత్వమువారికి ఎక్కువ యుద్ధపరికరములు టాంకులు చేరుటచే దీనికి కారణము యుద్ధ పరిస్థితులు ఎట్లు మారునో ప్రభుత్వమువారు ముందుగానే గమనించిరనియు, యుద్ధపరికరములకుగాని, అహారములకుగాని కొరతలేదనియు వీరు తెలిపిరి.

ఆంగ్లో-ఇటాలియన్ ఒడంబడికను వీరుతీవ్రముగ ఖండించిరి. దీనివలన స్పెయినులో ఇటలీ చేయుజోక్యమును బ్రిటను అంగీకరించినట్లయినదనియు వీరు పలికిరి.

పోలీసులు జీతముల నిరాకరించుట

జీతముల తగ్గింపుచే ఆగ్రహము

నాగపూరులో తక్లిలైన్సులో ప్రత్యేకముగ నుంచబడిన మధ్యరాష్ట్రపుపోలీసులు మార్చినెలజీతములను తీసికొన నిరాకరించినారు. వారల అలవెన్సులను తగ్గించుటచే వారలు అగ్రహముచెంది ఇట్లుచేసినారు. తగ్గింపులను తొలగించుటకై వారలు ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుకొనినారు.

మధ్యరాష్ట్రప్రభుత్వమువారు, ప్రభుత్వము యొక్క ఖర్చులను తగ్గించుముద్దేశ్యముతో "యకానమీకమిటీ" అను దానిని ఏర్పాటు చేసియుండిరి. ఆకమిటీవారి సిఫారసులను బట్టి "హెడ్ కానిస్టేబిలుల అలవెన్సులలో ఒకరూపాయివంతునను, కానిస్టేబులుల అలవెన్సులలో అర్ధరూపాయ చొప్పునను తగ్గింపు చేయబడెను.

గోలకొండపత్రిక విడిప్రతుల విక్రయ కేంద్రములు

హైద్రాబాద
1. గణపతిభవన్, ఆబిదురోడు.
2. గులాందస్తగీర్ బుక్సెల్లర్సు, వికారజహాహోటల్.
3. భారతి వస్తుభాండార్, సుల్తాన్ బజారు, చావుడి.
4. ఆంధ్రశ్రీకంపెని, రాంకోటు.
5. కే.సి. వీరేశంగారు సుల్తాన్ బజారు
6. కర్నాటక న్యూస్ ఏజన్సి ఇసామియాబజారు
7. చందానారాయణశెట్టి బుక్ సెలరు, చార్ కమాన్.

సికింద్రాబాద
1. ఇ. నర్సింలు, న్యూస్ యేజెంటు, 108 జేమ్సుస్ట్రీటు. —చీఫ్ ఏజంటు.
2. శ్రీరామా బుక్ డిపో మార్కెటుస్ట్రీటు.

కీ॥ శే॥ నాగేశ్వరరాయు స్మరణ

(మొన్న ౧౪ ఏప్రిల్‌నాడు సికింద్రాబాదు సికందుబజారులో పండితారాధ్య స్వామివారి మఠమందు నచ్చిదానంద స్వామివారి యాజమాన్యమున శైవ యువజన సంఘము వారు సమావేశమై శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు శివైక్యము జెందినందులకు మిక్కిలి విచారించుచు వారి కుటుంబమునకు హృదయపూర్వక సానుభూతిని వెల్లడించుచు తీర్మానము గావించిరి. ఆసందర్భమున నీక్రింది పద్యములు చదువబడెను.

సీ॥ యావదాంధ్రావని భావిభాగ్యస్థితుల్
పొడసూపకల యీ నపుట్టినపుడె
పరిపూర్ణభారత స్వాతంత్ర్యనిర్మాణ
పరతంత్రులెల్ల గాపలసినపుడు
రాష్ట్రస్వతంత్రతా రమణీయ శైఖరుల్
గుంటించి పరి చూడగలసినపుడు
యుబకర్తిపల్లెను డిలుసొచ్చి క్రొత్తగా
పురల సమ్పాంగనం చనయినపుడు

గీ॥ దరిబిగవరాని దుఃఖసాగరమునందు
ముంచిపోతివి మమ్ము కేమంచునింక
మనసు పరిపెట్టుకొందుము ఘనట సెంత
కాలము జీవింతు మయ్య నాగేశ్వరుండ

సీ॥ నీ దానధారలో నిలువెల్లమునిగి
ప్రజలెంత సంతోష పడుదురో కో
నీ నాశ్రయించిన నిఖిల సంస్థానిక
ములుగుండె పగిలెంత యడలునో కో
నీ శీతలచ్ఛాయ నిర్ని ద్రహృదయమై
నాశ్రితవర్గమెం తలయునో కో
నీ యందబాసిన నిఖిలాప్తబంధువు
లెంతెంతగా విలపింతురో కో

గీ॥ కాదుకదనట్టి లోపంబు గావదిసి
నిమగివుంగడు సుఖపెట్టు మనము దెంత
కనుల దుఃఖాశ్రుజలముల కొల్చెనో కో
ఏమని వచింతుమయ్య నాగేశ్వరుండ

సీ॥ కలుముల జవరాలు కలపుణ్యపుం సొంపు
అలరారగా నిన్ను నాశ్రయించె
నలువరాణియిల్లాలు నీ తెలివి తేటలు చూచి
యీను జోనాడి నిన్నే వరించె
ఇల వాలుచేయింగుల నేలగ సమకట్టి
కీర్తికాంతయు నీదు కేలుపట్టె
ప్రవిమల భావనా ప్రౌఢి వినూత్న శక్తి చే
శేదాంతయావతి నీ వెంటబడియె

గీ॥ ఇంద రిల్లాండ్రతో గూడి యిలమినీవు
సుచిరాశ్లేష సౌఖ్యముల్ చూరగొన్న
సుమతి కీర్తిర శైఖరుల్ సంస్మరింప
హృదయ ముప్పొంగిపోదె నాగేశ్వరుండ

సీ॥ తలారిగ ద్రష్టరాములు సమకూర్చి
చే విదళ్చివ నానిచేసు సెపడు
సద్భోగ నాభోగ పరమ హృద్భోగంబు
లేని పండితునాజ్ఞ బూను సెపడు
సత్య ధర్మాశ్రయ సమధికాచరణంబు
వదలు వాదాలు సెవ్వడు భజించు
పంజుల దూషించుచు స్వతంత్రభావము సెంచు
బాపకర్తనని సెవ్వడు స్తుతిచు

గీ॥ నీదు దరిచేర నీయాజ్ఞ నిర్వహించి
నిన్ను భజియించి మనసార నిన్ను స్తుతించి
ధన్యజీవనులైరి నీ పుణ్యకర్త
కళత నాగేశ! సోదర ప్రముఖులెల్ల

సీ॥ నిరతం బకుంఠిత నిత్య ధర్మాచార
నిరతియే మంత్రియై కనిష్ఠగాగ
నిష్పక్షభావ నిర్లిప్త సన్మార్గంబె
పటుతర కవచంబు ఏంగికాగ
పలసితిబగు సవర్గకీర్తి ధారయె
మేలైన జీవనామృతము కాగ
నిర్భీకితాశ్లోక భావ సంగ్రహణంబె
పటుకార్యధీరతా బలము కాగ

గీ॥ ఉచ్ఛ్రితమ భక్తి దేశంబు నుద్ధరించి
విశ్వమునకెల్ల నాతియై వెలసినట్టి
తీవ్ర మనుజుల విడనాడి యిపుడువోక
దగునె నాగేశ! కైలాస నగముచేర

గరిమం దృష్టులకేయు విన్న
మరువంగానోను నాగేశ్వరా

గీ॥ కాశివాసునిచంక మొక్కటియె కాదు
శైవమత మొక్కటియు కాదు సమధికాంధ్ర
భూమి యొక్కటికాదు సంపూర్ణభార
తోర్వి ధన్యతజెంద నీవున్న కతన

గీ॥ ఎలమి నీ చేయు బుణ్యకర్మల కతాన
రాపలయుసీకు మోక్ష సామ్రాజ్యసిద్ధి
అందు నేడేని కొలవద సంతయింత
ప్రజమి రాజాధి రాజువై ప్రబ్బవలయు

సీ॥ పలిమొద్దు పొక్క పస్నులేని దళవాళ్ళ
సింగారమున వింత చెలువుగూర్చి
జడలలో మిన్నేరు పడతి చిందులు ద్రొక్క
బరువంపు గట్టు రాపట్టి బట్టి
ఒడలెల్ల బూదిలో బడినట్లు గావించ
పాయు తోడవులతోడ నెడవించి
సుతులతో బ్రమథు సంతతు లెల్ల మోయింప
విజయ మంటపులు సంప్రీతి నొంది

గీ॥ పరమ భక్తావతంసుడీ పజ్జనిపుడు
వచ్చుచున్నాడటంచు నా పరమశివుడు
కరుణ స్వాగతమిడి ప్రేమ్న కౌగిలింప
బొందు మోదమున్న! కాశ్యనానంద మీవు

మ॥ అరయుం నీవగు మద్దుహూతురు
వివాహాంతైన యానాడు శ్రీ
త్రిపురానంద రస ప్రవాహములు
కొల్పల్ గట్ట వేవేలుగా
దరికేతెంచిన వారలం బ్రకటితో
ద్యద్భావ సమ్యక్కలా

లకోటాప్రశ్నలు

మీ సీళ్ళకవరులోని అయిదుప్రశ్నలకు దేవీమహిమచే ఫలితములు వ్రాసిమీ సీళ్లకవరు సహా పంపుటకు రు 1-8-0 సంవత్సరఫలితం నెలలవారీ రు 1-12-0. భృగునాడీ ప్రకారం జాతకం వ్రాసి పంపుటకు రు3-8-0, శ్రీసరస్వతీజ్యోతిషాలయం

శేవాని సోమేశంశర్మ,
దేవాలయంవీధి, కాకినాడ

జ్వరము తగిలినతండ్రి రక్షింపబడెను

మద్రాసునుండి కె.వి. అయ్యరుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు

"మలేరియా జ్వరమువల్ల నేను బొత్తిగా చిక్కిపోతిని. ఆహారము వాంతి అయ్యేడిది. మా వాండ్లందరు నేను కోలుకుంటా ననుకొనలేదు. మాకు డాక్టరు 15 మైళ్లు దూరములో ఉన్నా నాకుమారు వాయనవద్దకు సలహాకై వెళ్లెను. మరునాటిరాత్రి అతడొక పెద్ద హార్లిక్సుసీసాతో తిరిగివచ్చెను. మూడురోజులలో నాకుబలము, బరువు, ఆకలికలిగెను నాకు మారునకును, హార్లిక్సుకును అభివందనములు. యిప్పుడునేను పూర్తిగాశక్తివంతుడ నైయున్నాను."

పెదే హార్లిక్సుకొనండి అంతటా దొరుకుతుంది. { కె వి అయ్యరుగారు మద్రాసు.

"SAZA & Co"

ఆదర్శ విద్యార్థి సుదర్శనరెడ్డి నిర్యాణము

(స్వ. విలేఖరి)

హనుమకొండ

ఇంటరు మొదటిసంవత్సరము పరీక్షయందుత్తీర్ణుడైన కె. ఆర్ సుదర్శనరెడ్డిగారు విష జ్వరపీడితులై శ్రీరామనవమి నాడు మరణించిరి. ఈయన తరగతిలో మంచివిద్యార్థి వినయ విధేయతలు, సత్ప్రవర్తనము, శాంత స్వభావముగల యోగ్యుడు. విద్యార్థులకందరకు ఈయనయెడ ఎంతయోని భక్తి విశ్వాసములుగలవు. ఉద్దరు దీక్షాపరుడు

అభివృద్ధికి రాదగిన ఈబాలుడు ఇరువది సంవత్సరములు పూర్తిగానిండని చిన్నతనమున నే మరణించుట దేశ దౌర్భాగ్యమునవచ్చును. వ్యాయామములలో క్రీడలందు ఈతని మంచి పాటవముగలదు. విద్యార్థిబృందము గ్రంథాలయ పాలకవర్గమువారు కీర్తిశేషుడగు సుదర్శనరెడ్డి గారి ఆకాలమరణమునకు బరితాపము వెల్లడింప స్థానిక న్యాయవాదులగు అవధాన వెంకటరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభగావించి యీ క్రింది తీర్మానము జేసి.

"ఆల్పవయస్కులును, ఆంధ్రభాషాభిమానులును, విద్యార్థి సంఘాధ్యక్షులునగు కె. ఆర్. సుదర్శనరెడ్డిగారి ఆకాలమరణమునకు తీవ్రవిచారు కుడుంగడు విచారించుచున్నారు. కీర్తిశేషుని జననీజనకులకు సభ్యులు కమనిండు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

కీర్తిశేషుడగు సుదర్శనరెడ్డిగారు భాషా నిలయమునకు దాతృత్వముగా అమూల్యములగు ౨౦౦ ఆంగ్ల గ్రంథములు తమసంఘముమందే ఉచితముగ రాజరాజ నరేంద్ర గ్రంథాలయమునకు ఇప్పించిరి. వీరి యాదార్యము చిరస్మరణీయము వీరి మరణము నిలయమునకు తీరనిలోటు."

రాజరాజ నరేంద్ర గ్రంథాలయపక్షమున శ్రీ నాగేశ్వరరాయ స్మారకసభ

(స్వ. వి)

హనుమకొండ

శ్రీశ్రీశ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులువారి నిర్యాణవార్త ఆంధ్రపత్రికా ముఖమున నగరమునందంతటను వ్యాపించెను. ది ౧౧-౪-౧౯౩౮ మంగళవారము సాయంకాలము మా గ్రంథాలయము కీర్తిశేషులయెడ సానుభూతి సూచకము

సీతారామాంజనేయ హిందూవర్తక గ్రంథాలయము

సింగరేణి కొలియరీసు ౧౩ ఏప్రిల్

పై గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు —

ఆంధ్ర పత్రికాధిపతులును, దేశోద్ధారకులును, విశ్వదాతలునగు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి మరణమునకు విచారము ప్రకటించుచు మా సానుభూతి తెలుపుటకుగాను యీరోజు గ్రంథాలయము మూయనైనది. వారిఆత్మకు శాంతి నొసంగుగాకయని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

బాలికల ఉన్నత పాఠశాల నుల్తానుబజారు

హైదరాబాదు (దక్కన్) ౧౪-౪ తేదీ బాలికల ఉన్నత పాఠశాలావరణములో పాఠశాలా పాలకవర్గము, శాస్త్రీయ సంఘము, ప్రాత విద్యార్థినీసంఘము, ఉపాధ్యాయసంఘము, రెడ్డిబాలికల వసతిగృహము మొదలగు సంఘముల పక్షమున యారోజున ఉదయం ౯ గంటలకు జరిగిన సమావేశమునందు దేశోద్ధారక విశ్వదాత కళాప్రపూర్ణ కీర్తిశేషులైన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి మరణమునుగూర్చి శ్రీమతి విమలా అవంతంగారిచే ప్రతిపాదింపబడి శ్రీమతి, ళవంతలగారిచే బలపరచబడిన విచార తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

వ్యాకరణ శిరోమణి శ్రీయుత రంగాచార్యులవారు శ్రీవారి జీవితమునుగూర్చి బాలికలకు ఉద్బోధకముగా తెలుపుట చేసిరి.

గా మూయబడినది.

ది ౧౧-౪-౩౮ తేదీ సాయంకాలమున స్థానిక న్యాయవాది ప్రముఖులగు అవంచ వెంకటరావుపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో విచారతీర్మానము గావింపబడెను, కీర్తిశేషుల కుటుంబమునకు సానుభూతిగూడ తీర్మానములో తెలుపబడెను.

ఆర్థిక పారిశ్రామిక పరిశీలన

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు
ఉపసంఘమును నియోగించుట

బొంబాయి: ౧౪ ఏప్రిలు

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు బొంబాయి రాష్ట్రమందు ఆర్థిక, పారిశ్రామిక పరిశీలన చేయుటకై సర్ పురుషోత్తందాస్ ఠాకూర్దాస్ గారి అధ్యక్షతన నొక ఉపసంఘమును నియోగించినారు. ఈఉపసంఘమందు పారిశ్రామిక వ్యాపారాధ్యక్షులును రెండు కళాశాలలలో ఆర్థిక ప్రొఫెసర్లును గలరు. మొత్తము అధ్యక్షునితో కలిసి ౧౦గురు సభ్యులున్నారు.

ఉపసంఘము విచారించి తేల్చవలసిన విషయము లీక్రిందివిధముగ సూచించబడినవి:—

౧. రాష్ట్రములో చిన్నపరిశ్రమలు ప్రస్తుత మెట్లున్నవో పరీక్షించి వ్యవసాయమునకును పెద్ద పరిశ్రమలకును వాటి సంబంధ మెట్లున్నదో నిశ్చయించవలెను.

౨. పోయిన ౧౭ ఏండ్లలో రాష్ట్రమందు ఆర్థికాభివృద్ధికై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు చేసినపనిని ముఖ్యముగా వ్యవసాయమునకును పెద్దపరిశ్రమలకును, చిన్నపరిశ్రమలకును సంబంధించిన దానిని పరిశీలించుట.

౩. రాష్ట్రములో ఆర్థికాభివృద్ధిని ప్రోత్సహించుటకును అందుకు తగినధనము లభించు మార్గములను సూచించుటకును ప్రభుత్వమువారు గైకొనదగిన చర్యలను తెలుపుట.

౪. మరియు రాష్ట్రములో ఆర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించిన ఇతర సూచనలు చేయుట.

ఉపసంఘమువారు అక్టోబరు మాసాంతము దాటకుండ ఈలోగా సాధ్యమైనంతత్వరలో నివేదికను ప్రచురించుటకు కోరబడినారు.

స్పెయినులో వైప్లవికుల విజయములు

ప్రభుత్వమునకు గొప్ప నష్టములు

సారగోసా, ఏప్రిల్ ౧౫

జనరల్ అరండాస్ (విద్రోహ సేనాని) గారి సేనలు మెడిటరేనియన్ తీరమునవున్న వినరోజ్ నగరమును ప్రవేశించినవి. స్పెయినులోని ఇతర భాగములనుండి కెటలోనియా రాష్ట్రమునకు పోవు రైలుమార్గములు, రోడ్డు ఈ పట్టణముతో పాటు విద్రోహుల చేతులలో చిక్కుకొనినవి.

సారగోసా: ఏప్రిల్ ౧౪

టిరటు నగరమునకు పశ్చిమమున అయిదు మైళ్ళ దూరమునవున్న ప్రెయొగ్విరా నగరము విద్రోహుల వశమయినది. విద్రోహులిప్పుడు మెడిటరేనియన్ తీరమునకు పదిమైళ్ళ దూరమునన్నారు. రెండు కొటలమీదుగ విద్రోహులు సముద్రతీరమువైపుకిపోవుచున్నారు.

The only Leading National Bi-weekly of the Andhra Provinces.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

GOLKONDA The only out-standing effective medium for the ventilation of views and grievances of 70,00,000 Andhras of the Premier State

Volume 12 Hyderabad-Dn. Thursday 21 April 1938 Number 97

అబిసీనియాలో బ్రిటను హక్కులకు అభయము

జాతిసమితిచే అబిసీనియాపై ఇటలీ ఆధిపత్య మంగీకరింప జేయుటకు బ్రిటను ఒప్పుదల

స్పెయినులో ఇటలీ ఆర్థిక రాజకీయహక్కులను మానుకొనుట

బ్రిటను ఇటలీల ఒడంబడికపై సంతకము జైనవి

రోము: ఏప్రిల్ ౧౭

రోములోని వ్లాజాచిగిలో నేటిసాయంత్రము అరున్నరగంటలకు ఇటలీ బ్రిటనుల ఒడంబడికపై సంతకములు జరిగినవి.

ఈ ఒడంబడిక మూడుభాగములు. మొదటిది ప్రధానభాగము. రెండవది రెండుపక్షములవారు ఓకరికొకరు వ్రాసుకొనిన జాబులు. మూడవది ఇరుగు పొరుగు మైత్రికొరకు చేసుకొనిన ఒప్పందము.

సంధిలోని ముఖ్యాంశములు

౧ ఉభయులలో ఎవరయిన ఒకరు మధ్యధరా సముద్రములో కాని, ఎర్ర సముద్రములో కాని క్రొత్తగా కోటా, విమానాశ్రయములు కట్టదలచిన యెడల రెండవవారికి ముందుగా తెలియ జేయవలెను.

౨ సౌది అరేబియా, యమెన్ దేశముల స్వాతంత్ర్యమును రెండుపక్షములవారు గౌరవించవలెను.

౩ ఒకరికొకరు హానిచేయు ఉద్దేశ్యముతో ప్రతికూల ప్రచారము చేయుకూడదు.

౪ ఎర్రసముద్రములోని దీవులలో ఉభయులలో ఎవరుకూడా అధికారము స్థాపించుకొనకూడదు. కాని మక్కాకుపోవు యాత్రికుల ఆరోగ్యమును కాపాడుటకొరకు కామరాన్ లో బ్రిటిషు ఉద్యోగులు ఉండుటకు ఇటలీ అభ్యంతర పెట్టరాదు.

౫ అబిసీనియాలోని టానాసరస్సువిషయమై ఇటలీ ప్రభుత్వము ఇదివరకు చేసిన వాగ్దానమున్నది. ... విషయమునుబట్టి బ్రిటనునకుగల హక్కులయెడల ఇటలీకిగల బాధ్యతను ఇటలీ ప్రభుత్వము జ్ఞాపకముంచుకొనును.

౬ ఇర్వు ప్రభుత్వములవారు సూయెజ్ కాలువను యధేచ్ఛగా వాడుకొనవచ్చును.

౭ నావికా నిర్మాణమునకు హద్దు ఏర్పరచుటకై లండనులో జరిగిన నౌకాసంధి షరతులను పాటించుటకు ఇటలీ అంగీకరించినది.

స్పెయినుసమస్య

స్పెయినులో విదేశ సైనికుల విషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరచిన సూత్రమును ఇటలీ అంగీకరించినది. స్పెయినుయొక్క యుద్ధము ముగియులోగానే స్పెయినులోని ఇటలీ సైనికుల నందరిని పిలిపించుటకు ఇటలీ అంగీకరించినది. అట్లు జరుగనియెడల స్పెయిను యుద్ధము ముగిసినవెంటనే ఇటలీసైనికులనందరిని ఇటలీ యుద్ధపరికరము లన్నింటినితప్పించుటకు ఇటలీ అంగీకరించినది

స్పెయినులో తనకెట్టి రాజకీయ, ఆర్థికహక్కులుకూడ అవసరము లేదని ఇటలీ ఒప్పుకొనినది.

ఒడంబడిక ఆచరణలోనికి రాకముందే స్పెయినుసమస్యను పరిష్కారము చేయవలెనని బ్రిటను కోరినది. జరుగబోవు జాతిసమితిసభలో అబిసీనియా సమస్యను పరిష్కారము చేయ ప్రయత్నించుటకు బ్రిటను ఒప్పుకొనినది.

ఈజిప్టుతో ప్రత్యేక సంధి

ఈ ఒడంబడిక ఆచరణలో పెట్టబడిన తేదీని రెండు ప్రభుత్వములవారు నిర్ణయించెదరు.

ఒడంబడిక ఆచరణలోనికి వచ్చినతరువాత ఈజిప్టు ప్రభుత్వముతో సంప్రదింపులు జరిపి ఇటలీ తూర్పు ఆఫ్రికా దేశమునకు, సూడాన్ కెన్యా బ్రిటిషు సోమాలిలాండు దేశములకుగల సరిహద్దును నిర్ణయించెదరు.

ఈజిప్టుతో సంబంధముగల సమస్యలపై ఈజిప్టురాయబారి సంతకము చేసెను.

మైసూరుకాంగ్రెసు జాతీయ పతాక సత్యాగ్రహము

౫ గురు అరెస్టుచేయబడుట

హర్తాలు జరుపుటకు విన్నపము

బెంగుళూరు: ఏప్రిల్ ౧౬

జాతీయ పతాకస్థాపనను నిషేధించు ఉత్తరువు నతిక్రమించినందులకు నేటి ఉదయము పట్టాభాధ్యాయ పండిట్, (శివమొగ్గా) రాంలాల్ తివారి (బెంగుళూరుమునిసిపలు కౌన్సిలరు) గార్లను, మరిముగ్గురను మైసూరుపోలీసు రెగ్యులేషను ౩౯ వ సెక్షనుప్రకారము అరెస్టు చేసిరి.

నేటి ఉదయము కాంగ్రెసు ఆఫీసునుండి పండిత తివారిగార్ల నాయకత్వమున ఒక ఊరేగింపు బయలుదేరినది. జాతీయ పతాకము ఎగురవేయరాదని డిశంబరు ౨౫ వ తేదీన మేజిస్ట్రేటుగారు కావించిన ఉత్తరువు నతిక్రమించినందులకు పండిట్ గారిని పోలీసు ఇనస్పెక్టరు అరెస్టు చేసెను. పండిట్ అరెస్టు తరువాత శ్రీయుత లలిత జి. ఆర్ స్వామి బి. యం. సీనప్ప, శీతారామయ్య, రాంలాల్ తివారి గార్లు సత్యాగ్రహము సలిపిరి. వీరిని కూడ అరెస్టు చేసిరి

ఈ ౫ గురిని అరెస్టు చేసిన పిదప ఊరేగింపు కట్టాయముననిదరి ముఖ్య వీధులగుండా వెళ్లెను. రేపు సంపూర్ణముగు హర్తాలు జరుప వలెనని వాలంటీర్లు విజ్ఞప్తి కావించుచున్నారు రేపు పతాక సత్యాగ్రహదినము చేయవలెనని మైసూరు కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానించియుండిరి.

కాంగ్రెసు కార్యకారిణీ సంఘనిర్ణయము

బెంగుళూరు: ఏప్రిల్ ౧౫

శివపురాయందు పతాక సత్యాగ్రహము జరుప మైసూరు కాంగ్రెసు కార్యకారిణీ సంఘమువారు తీర్మానించిరి. సంఘమువారి సలహాల ప్రకారము కార్యక్రమము నేర్పాటు చేయు తగవారు రామచంద్రరావుగారిని నియమించి యుండిరి.

శివపురాయందు జాతీయ పతాకమును నెలకొల్పరాదనుచు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రకటించిన నిషేధాజ్ఞ పట్ల అసమ్మతి తెలుపుచు సంఘమువారు తీర్మానము చేసి యుండిరి.

నాయకులను అన్యాయముగ అరెస్టుచేసి శిక్షలందుంచినందులకు ఆక్షేపణ తెలుపుటకు ఏప్రిల్ ౧౭ వ తేదీని సంస్థానమునందంతటను సంపూర్ణ హర్తాలు జరుప వలయునని కార్యకారిణీ సంఘమువారు మైసూరుప్రజలకు విజ్ఞప్తి కావించుచున్నారు

ప్రభుత్వోద్యోగులు దేశీయ దుస్తులుదరించుటకనుమతి

ఒరిస్సాప్రభుత్వాజ్ఞ

కటకం: ఏప్రిల్ ౧౭

ప్రభుత్వోద్యోగులు యూరోపియన్ దుస్తులలోనే ఆఫీసులకు రావలెనను నిర్బంధము లేదనియు, జాతీయదుస్తులు ధరించి హాజరు కావచ్చుననియు, ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులు జారిచేసినట్లు తెలిసినది.

అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభ

న్యూఢిల్లీ: ఏప్రిల్ ౧౭

జూన్ ౨ వతేదీని జనీవాలో సమావేశమగు ౨౪ వ అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు ఈ క్రిందివారు భారతదేశపు ప్రతినిధులు.

౧ మిల్లుయజమానుల ప్రతినిధి—లాలా శ్రీరామ్‌గారు. వీరికి సేటు కాంతిలాల్ మంగళదాసు గారు సలహాదారుడు.

౨ కార్మికుల ప్రతినిధి— ఎస్. వి పరుశరాంగారు. ఎస్. గురుస్వామిగారు, వీరి సలహాదారుడు.

ప్రభుత్వ ప్రతినిధులపేర్లు తర్వాత ప్రకటింపబడును.

బొంబాయిలో ఘోరమైన కొట్లాటలు

౫ మరణములు, ౭౦ మందికి గాయములు

అంతయు కొన్ని గంటలలోనె

వెంటనే పోలీసులు కొట్లాటల నణచుట

బొంబాయి: ఏప్రిలు ౧౬.

నేటి సాయంకాలము ౬గంటలవేళ ఈనగరమందు పార్సుట్రాక్ గార్డన్సులో కొందరు హిందువులను ముసల్మానులను పేకాట ఆడుచు ఇంతలో ఒకరినొకరు దూషించుకొనసాగిరి. ఇదకిది దెబ్బలాటగా పరిణమించెను. ఒకరిపైనొకరు రాళ్లురువ్వుకొనిరి, కారలు త్రాగి కొట్లాడుచున్నట్లుగూడ చెప్పుదురు.

ఈకొట్లాట అప్రదేశమందు కొంత ..యమును జనింపజేసెను. వెంటనే హిందువులు ముసల్మానులు కొట్లాడుకొనుచున్నారను వదంతి వ్యాపించెను. జనులు గుంపులు చేరసాగిరి. పోలీసులు వెంటనేవచ్చి గుంపులను చెదరగొట్టిరి. కాని హిందువులు ముసల్మానులు కొట్లాడుకొనుచున్నారను వదంతులు అగక ప్రసరించుచుండుటచే అక్కడక్కడ దెబ్బలవల్ల గాయపడినవారలు సుమారు ౧౨మంది రాత్రి ౧౦గం అగుసరికి అస్పత్రిలో చేర్చబడిరి. కొట్లాట ప్రారంభమైనచోటనే ఒకట్రాము కారు నడచుచుండగా దానిపాటి దానిలోపోవుచున్న ప్రయాణీకులను కొట్టిరి. నేడు భార్యాయచుండివచ్చిన కే. యం. మున్షి గారు పోలీసుకమీషనరుగారికి ఈ అల్లరిని ప్రారంభదశయందే తలదొత్తకుండ అణచివేయుటకు ఆజ్ఞ గావించిరి.

రాత్రి ౧౧గంటలవేళకు పరిస్థితి అన్యాయమైనట్లు ముగ్గురి మరణములవలనను రెండువది గాయపడుటవలనను విశదమయ్యెను. భీతాహము మరింత వేగముగా వ్యాపించసాగెను. కాని అధికారులు వెంటనేచక్కగా నిని అల్లరులు పైదొని సూళ్ళజాను ప్రాంతములనుండి దాటకుండ క్రమపడి కట్టుదిట్టములు చేసిరి, ఈప్రాంతములో ట్రాములనుఆపి ప్రయాణీకులను తన్నుచుండుటవలన ట్రాములు ఈప్రాంతమునకు రాకుండ చేయబడినవి. బస్సులలో ప్రయాణము చేయుచుండు ప్రయాణీకులు కూడ ఇట్లే బాధించబడుచుండిరి ఇతరములైన బండ్లలో పోవుచుండినవారలుకూడ ఇట్లేదెబ్బలుతినిరి. ఒకవిక్టోరియాలో రంజి ఈఫిలిం కంపెనీలో ఉద్యోగముననున్న భీమాబాయిఅను ఒకఫిలింనటి పోవుచుండగా అమెను తణ్కిందికిలోని కత్తిపోట్లు పొడిచిరి, అమెను మూడుపోట్లతో అస్పత్రికి చేర్చిరి.

అదివారమగుటచే కె. ఇ. .. స్పిటలులో ఉద్యోగులు అంతంతకు హెచ్చుచున్న ఈ గాయపడిన వారలసంఖ్యను ఠట్టుకొనలేక క్రొత్తగా నర్సులను డాక్టర్లను పిలిపించ వలసి వచ్చెను.

హోంమంత్రియగు మున్షీగారు ఎప్పటికప్పుడు పరిస్థితులను తెలిసికొనుచునే యుండెను. వారికి శరీరము అస్వస్థతముగా నున్నను, కొట్లాటలు ప్రారంభమైనట్లు తెలియగానే, వారు అల్లరిప్రాంతమునకు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఖండల్వాలా గారితోను, డిప్యూటీపోలీసు కమిషనరుగారితోను పోయిచూచి, అల్లరులు ఎక్కువగుచున్నట్లు తోచగానే, పోలీసు అధికారులతో నాలోచించుటయేగాక, సైనికాధికారులతోకూడ ఆలోచించిరి. అందరును ఇట్లు కలిసి ఆలోచించి, ఎప్పటికైనను అవసరమగునో సేనలను సిద్ధముగానుంచుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడు ౧౪౪ దఫాక్రింద ఆయుదుగురికంటె ఎక్కువమంది వీధులలో గుంపుగాకూట చేరరాదని యాజ్ఞ చేయుచుండెను. ఈయాజ్ఞ ౧౪ రోజులవరకు అమలులో నుండగలదు. రాత్రి ౧౦ గంటలవేళనుండి తెల్లవారి ౬ గంటలవరకు వీధులలో తిరగరాదను ఆజ్ఞగూడ అమలు చేయబడినది ఆయుధములను ధరించుటగాని, జమచేయుటగాని, పంచుటగాని, నిషిద్ధమను ఆజ్ఞగూడ జారిచేయబడినది. అంతేగాక దుర్మార్గులను వారలను వెంటనే పట్టుకొనుటకు పోలీసులకు అజ్ఞయొసగబడినది. అట్లుపట్టుకొన్నవారలను వేరేసలమేర్పాటు చేయవలసినదని పూనాలో జైళ్లఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ గారికి తెలియజేయబడెను. జిల్లాలనుండి అదనముగా పోలీసులు రప్పించబడిరి.

పోలీసులు కాల్పుట

రాత్రివేళ, కొట్లాడుకొనుచున్న గుంపులను తరిమివేయుటకై పోలీసులు రెండుమార్లు కాల్పవలసివచ్చెను. కాని అకాల్పువల్ల ఎట్టినష్టము సంభవించలేదు.

ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఖండల్వాలాగారును, హోంమంత్రి మున్షీగారును, పరిస్థితులు పూర్తిగా అధికారుల వశములోనికి వచ్చువంతవరకు అర్థరాత్రివరకు గలభా ప్రాంతములలో తిరుగుచునేయుండిరి.

అర్ధరాత్రి అల్లరులు చల్లబడినను, అదరుదు చల్లబడలేదు. అల్లరి జరుగని తక్కిన ప్రదేశములలో జనులు, ఎప్పటివలెనే ఆరుబయట హాయిగా నిద్రించుచుండిరి. వారలకు ఆరాత్రి అల్లరుల సమాచారమే తెలియదు. నగరములో పోలీసుదళ మంతయు అల్లరిచోట చేర్చబడెను. మాథెరానులో సెలవుపైనున్న పోలీసు కమిషనరు స్మిత్సుగారికి వెంటనే రావలసినదని తంతిపోయినది.

బొంబాయి: ఏప్రిల్ ౧౮

పోయినరాత్రి అల్లరులచే మొత్తముమీద ౫ గురు చంపబడిరి. ౭౦ మందికి గాయపడినవారలు.

బండ్లు తిరుగుచున్నవి. కాని పోలీసు కట్టుదిట్టములు మారలేదు. గలభాజరుగవచ్చునని అనుమాన మున్నచోట్లయందు జాగ్రత్తగా గమనించుచున్నారు. మున్షీగారు స్వయముగా అంతయు విచారించుకొనుచున్నారు.

అక్కడక్కడ ముగ్గురుని కొట్టుటతప్ప మరేమియు నేడు జరుగలేదు. నిన్నరాత్రి కత్తిపోట్లు తగిలినవారలిద్దరు నేడు అస్పత్రిలో చచ్చిరి. పోలీసువారలు ౨౦౦ మంది దుష్టులను అరెస్టు చేసినారు.

నాయకుల అభయము

ప్రధానమంత్రి బి. జి. ఖేరుగారును, హోంమంత్రి కె. యం. మున్షీగారును, భూమ్యాదాయశాఖమంత్రి మురార్జీ దేశాయిగారును, సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారును, వీధులలో తిరుగుచు ప్రజలు భయపడవలసిన అవసరమేమియు లేదనియు, ప్రభుత్వమువారంతయు కాపాడుచున్నా మనియు ప్రబోధించుచు తిరుగుచుండిరి.

జకోస్లొవేకియాలో నాజీ ఖైదీల విడుదల

ప్రేగు: ఏప్రిలు ౧౭.

జకోస్లొవేకియా శాంతి సమావేశములో డాక్టరు బీన్సుగారు ఒక ముఖ్యోపన్యాసము నొసగిరి.

జర్మనీ జకోస్లొవేకియా దేశములమధ్య శాంతి నేర్పడియుండుటయేమనగ జకోస్లొవేకియా నమ్మకము, ఒకప్రభుత్వము వేరొకప్రభుత్వముయొక్క అధికారమును, స్వాతంత్ర్యమును గౌరవించవలెను, ప్రపంచములోని ప్రభుత్వము లన్నియు ఈసూత్రము ననుసరించవలెననని బీన్సుగారు పలికిరి.

జకోస్లొవేకియాలోని రాజకీయ ఖైదీలను ఇంచుమించు అందరిని విడుదలచేయవలసినదని బీన్సుగారు ఉత్తరువుచేసిరి దీనివల్ల ఆ దేశములోని సుడెటన్ జర్మను నాజీపార్టీకి బాలలాభము కలిగినది ఆపార్టీవారు వేయిమంది ఈ ఉత్తరువువల్ల విడుదల అయిరి.

అలహాబాదులో అలజడి తగ్గుట

లేనిపోనివదంతులు ప్రకటించినందుకు పత్రికా సంపాదకులపై చర్య

అలహాబాదు: ఏప్రిల్ ౧౭

అలహాబాదులో కలహము జరిగి పోయినను అప్పుడప్పుడు లేనిపోని వదంతులు బయలుదేరుచున్నవి. అట్టివదంతులవలన ప్రజలు భయపడకుండుటకై యూనివర్సిటీలోని వారుచందాలు వసూలుచేసి వాడుక భాషలలో భయపడవలదని తెల్పు కరపత్రములు పంచిపెట్టుచున్నారు.

మతకలహముల సంబంధించిన వదంతులను ప్రకటింప కూడదని జిల్లా న్యాయాధికారి గావించిన ఉత్తరువుల నతిక్రమించినందుకు స్థానిక హిందీ, ఉరుదూ పత్రికల సంపాదకులగు మన్నిలాల్, షాఫీఉల్లా సైదీగార్లను ప్రాసిక్యూటు చేయవలెనని న్యాయాధికారి అజ్ఞాపించెను.

న్యాయాధికారి ఉత్తరువులు

అంతట యూ క్రిందినోటీసు పై యిరువురకును యిచ్చిరి. "ఏప్రిల్ ౧౦ వ తేదిని ౧౪౪ సెక్షను ప్రకారము కలహముల గురించిన వదంతులను ప్రకటింపకూడదని అజ్ఞాపించియుంటిని. దీనికి మీరు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించినందుకు ౧౮౮ సెక్షను ప్రకారముయూ నేరమునకు మిమ్ము ప్రాసిక్యూటు చేయ అజ్ఞాపించితిని. ఇకమీద నుండి అట్టి విషయములను మీరు ప్రకటించినచో మీపత్రిక ముద్రణమును పత్రికా ప్రకటనను సంపూర్ణముగా నిలిపి వేయవలసివచ్చునని హెచ్చరించుచున్నాము".

ఫెడరేషను అలస్యమును కప్పిపుచ్చుటకు వైస్రాయిగారి యత్నము

కరాచీ: ఏప్రిల్ ౧౬

సెంట్రల్ అసెంబ్లీలో కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడయిన భూలాభాయి దేశాయిగారు యూరపు పోవుచు విమానాశ్రయమువద్ద దిగగా కాంగ్రెసు ప్రముఖులు కొందరు స్వాగతమొసగిరి.

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగా, ఆరోగ్యము నిమిత్తము యూరోపు పోవుచున్నట్లు దేశాయిగారు చెప్పిరి. జూన్ ౨౦ తేదివరకు నుందురు.

సెంట్రల్ అసెంబ్లీ కాలపరిమితి పొడిగించుటను గురించి, రెండు కారణములచేత ప్రభుత్వమువారిట్లు కావించిరని దేశాయిగారు చెప్పిరి. మొదటి కారణ మేమనగా కాంగ్రెసువారు మెజార్టీగా వచ్చుట ఎలాగుమా నిశ్చయమే గనుక, ప్రభుత్వమువారు జనరల్ ఎలక్షనుకు సంసిద్ధులుగ లేరు. రెండవది అసెంబ్లీ రద్దుపరచినచో ఫెడరేషన్ వచ్చుట వెనుకబడినట్లు గందరగోళము బయలు దేరును.

షాహిద్‌గంజ్ సత్యాగ్రహము

లాహోరు: ఏప్రిల్ ౧౭

మజ్లిస్ అహ్రార్లు షాహిద్‌గంజి సత్యాగ్రహము మొదలుపెట్టి నాలుగునెలలుముగిసెను. నేడు ఐదవనెల ఆరంభమైనది. ఇంతవరకు వేయిమందిపైన వాలంటీర్లు సత్యాగ్రహమున పాల్గొని అరెస్టయిరి.

నేడుమజ్లిస్ అహ్రార్ కార్యదర్శి డా. లాల్ దీన్ కాశ్మీరిగారి నాయకత్వమున ౨౫ మంది వాలంటీర్లు ఢింగారు మసీదువద్దనుండి సత్యాగ్రహము చేయుటకు బయలుదేరి ఢిల్లీ గేటుకడకు రాగానే పోలీసులు అరెస్టు చేసినారు.

సరిహద్దురాష్ట్రము రావల్పిండి షహపూర్ మరిలనుండి నేడు చాలమంది వాలంటీర్లు సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకై లాహోరు వచ్చిరి.